

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ARAPÇA ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İMAM HATİP LİSELERİ İÇİN MESLEKİ ARAPÇA
DERS KİTABI SERİSİ İLE İLGİLİ
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Abdulmuttalip İŞİDAN

Ankara
Ocak, 2014

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ARAPÇA ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İMAM HATİP LİSELERİ İÇİN MESLEKİ ARAPÇA
DERS KİTABI SERİSİ İLE İLGİLİ
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Abdulmuttalip IŞIDAN

Danışman: Prof. Dr. Musa YILDIZ

Ankara
Ocak, 2014

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Abdulmüttalip IŞIDAN'a ait İMAM HATİP LİSELERİ İÇİN MESLEKİ
ARAPÇADERS KİTABI SERİSİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN VE
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ isimli çalışma jürimiz tarafından YÜKSEK LİSANS
TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan:

Üye:

Üye:

ÖNSÖZ

Din görevlisi yetiştirmek amacıyla kurulmuş olan ancak daha sonra bu amacının dışında da eğitim veren İmam Hatip Liselerinde öğrencilerinin kullanmak istedikleri başta İslam dininin temel kaynağı Kur'an-ı Kerim olmak üzere kaynakların büyük çoğunluğu Arapça olması hasebiyle Arapça dersi bu liselerde büyük öneme sahiptir. Bu çerçevede İmam Hatip Liselerinde Arapça eğitimi için çeşitli öğretim setleri hazırlanmıştır. Bu setlerin sonuncusu Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün 80 sayılı kararı ile İmam Hatip Liselerindeki Arapça dersinin Mesleki Arapça olarak değiştirilmesi sonucu hazırlanan İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça adlı ders kitabı serisidir.

Bu çalışmada ise İmam Hatip Liseleri için hazırlanan İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça adlı ders kitabı serisi ile ilgili İmam Hatip Lisesi öğrenci ve öğretmenlerine seri ile anket uygulayarak ve aynı zamanda ders öğretmenleriyle mülakat yapılarak kitabının taslağı, içeriğı, dili ile değerlendirmeler yapılmıştır.

Her şeyden önce benim bu alanda yetişmemde büyük emeğı olan ve çalışmamın ortaya çıkmasında hiçbir zaman yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. Musa YILDIZ'a şükranlarımı ve sonsuz saygılarımı sunuyorum. Aynı zamanda çalışmama katkı sağlayan ve bu alanda yetişmemde emeğı geçen tüm Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı hocalarıma saygılarımı sunarım. Çalışmamın hazırlanması aşamasında yardımlarını esirgemeyen Diyarbakır Ergani Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine ve öğretmenlerine teşekkür ediyorum.

Son olarak her daim yanımda olan oğlum Fatih Bilal'e, eşim Rüveyda IŞIDAN'a ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ocak 2014

Abdulmuttalip IŞIDAN

ÖZET

İMAM HATİP LİSELERİ İÇİN MESLEKİ ARAPÇA DERS KİTABI SERİSİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

IŞIDAN, Abdulmuttalip

Yüksek Lisans, Arap Dili Eğitim Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Musa YILDIZ

Ocak-2014, X+63 sayfa

Arapça öğretimi için kullanılan ders kitapları Arapça öğretimindeki rolünü etkin bir şekilde sürdürmeye devam etmektedir. Öğretim sürecinde sıklıkla kullanılan ders kitaplarının seçimi ve değerlendirmesi çok önemlidir. Bu çalışma, İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin ve Arapça öğretmenlerinin İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Bu çalışmadaki veriler, daha önceden hazırlanmış anketlerin hem öğrencilere hem de Arapça öğretmenlerine uygulanması sonucu elde edilmiştir. Anketler, Diyarbakır'daki farklı İmam Hatip Liseleri'nden 160 öğrenciye ve Türkiye'nin değişik şehirlerinde görev yapan 50 öğretmene uygulanmıştır. Aynı zamanda daha fazla veri elde etmek amacıyla 10 Arapça öğretmeniyle görüşmeler yapılmıştır.

Bu çalışma toplam beş bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarının ele alındığı çalışma da birinci bölümde ise ders kitabı, öğretmen ve öğrenci rolleri, ders kitabının değerlendirilmesi, Türkiye'de Arapça öğretimi ve İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi Öğretim Programı ayrıntılı olarak ele alınmıştır. İkinci bölümde araştırmanın yöntemi ile ilgili bilgilerin verildiği çalışmada üçüncü bölümde ise araştırma da toplanan verilerin analizi yapılmıştır.

Sonuç bölümünde ise elde edilen veriler ışığında araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

ABSTRACT

STUDENTS' AND TEACHERS PERSPECTIVES ON VOCATIONAL ARABIC TEXTBOOK SERIES FOR IMAM HATIP HIGH SCHOOLS

IŞIDAN, Abdulmuttalip

MA, Arabic Language Teaching Department

Supervisor: Prof. Dr. Musa YILDIZ

January-2014, X+63 pages

Arabic Language Teaching course books still continue to keep their prominent role in Arabic Language Teaching. The selection and evaluation of course books which are frequently used in teaching process is very important. This study aims to find out the perspectives of Imam Hatip High School students and Arabic Language Teachers about the textbook series named as vocational Arabic for Imam Hatip High Schools.

The data in this study, were obtained from the questionnaires applied to both students and Arabic Language teachers. These questionnaires were applied to 160 students from different Imam Hatip High Schools in Diyarbakır and 50 Arabic Language teachers working in different cities of Turkey. At the same time, in order to obtain more data interviews were conducted with 10 Arabic teachers.

This study consists of five parts. The aim, importance and limitations of the research are discussed while textbooks, teacher and student roles, evaluation of textbooks, teaching Arabic in Turkey and teaching program of vocational Arabic textbook series for Imam Hatip High Schools are dealt with in detail. In the second part, information is given about the research method and in the third chapter the data gathered have been analyzed.

Finally, in the light of those discussions some recommendations have been suggested for researchers.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ İMZALARININ SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	viii
GİRİŞ	1
0.1. Problem Durumu	2
0.2. Araştırmanın Amacı	3
0.3. Araştırmanın Önemi	3
0.4. Sınırlılıklar.....	4
1. LİTERATÜR TARAMASI	5
1.1. Ders Kitabının Rolü.....	5
1.2. Öğrencinin Rolü	6
1.3. Öğretmenin Rolü	7
1.4. Ders Kitabı Değerlendirmesi.....	7
1.4.1. Kitabın Düzeni.....	8
1.4.2. Kitabın İçeriği	8
1.4.3. Kitabın Tarzı.....	9
1.4.4. Dil Becerileri.....	9
1.4.5. Kitabın Başlığı, Konu İçeriği ve Sosyal Değerler	9
1.5. Türkiye’de Arapça Öğretimi	10
1.6. Üniversitelerde Arapça Eğitimi	11
1.7. İlahiyat Fakültelerinde Arapça Eğitimi.....	11

1.8. İmam Hatip Liselerinde Arapça Eğitimi.....	12
1.9. İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı	12
1.9.1. Dokuzuncu Sınıf Dilbilgisi Konuları.....	13
1.9.2. Dokuzuncu Sınıf Temaları.....	14
1.9.3. Onuncu Sınıf Dilbilgisi Konuları.....	15
1.9.4. Onuncu Sınıf Temaları.....	16
1.9.5. On birinci Sınıf Dilbilgisi Konuları	16
1.9.6. On birinci Sınıf Temaları	17
1.9.7. On ikinci Sınıf Dilbilgisi Konuları	18
1.9.8. On ikinci Sınıf Temaları	18
2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	20
2.1. Araştırma Katılımcıları	20
2.2. Araştırma Araçları	20
2.2.1 Anketler	20
2.2.2. Öğretmen ve Öğrenci Anketleri.....	20
2.3. Görüşmeler.....	21
2.4. Veri Toplama ve Analiz Süreci	21
3. VERİLERİN ANALİZİ	22
3.1. Dokuzuncu Mesleki Arapça Kitabıyla İlgili Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri	22
3.2. Onuncu Sınıf Mesleki Arapça Kitabıyla İlgili Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri	27
3.3. On birinci Mesleki Arapça Kitabıyla İlgili On birinci Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri	33
3.4. On ikinci Sınıf Mesleki Arapça Kitabıyla İlgili On ikinci Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri	38
3.5. İmam Hatip Liseleri Öğrencilerinin Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Genel Değerlendirmesi	44

3.6. Arapça Öğretmenleriyle Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Görüşleri ..	45
3.7. Arapça Öğretmenleriyle Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Olarak Yapılan Görüşmeler	51
3.8. Arapça Öğretmenlerinin Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Genel Değerlendirmesi	54
4. SONUÇ VE ÖNERİLER	55
4.1. Sonuç	55
4.2. Öneriler	56
5. KAYNAKÇA	57
6. EKLER	60

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ile ilgili görüşleri.....	22
Tablo 2. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri	23
Tablo 3. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri.....	24
Tablo 4. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dili ile ilgili görüşleri	25
Tablo 5. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri	26
Tablo 6. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri	27
Tablo 7. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ile ilgili görüşleri.....	28
Tablo 8. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri	29
Tablo 9. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri.....	30
Tablo 10. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dili ile ilgili görüşleri	31
Tablo 11. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri	32

Tablo 12. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri	33
Tablo 13. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ilgili görüşleri.....	33
Tablo 14. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri	34
Tablo 15. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri.....	35
Tablo 16. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dili ile ilgili görüşleri	36
Tablo 17. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri	37
Tablo 18. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri	38
Tablo 19. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ile ilgili görüşleri.....	39
Tablo 20. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri	39
Tablo 21. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri.....	41
Tablo 22. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dili ile ilgili görüşleri	41
Tablo 23. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri	42

Tablo 24. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri	43
Tablo 25. İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili genel değerlendirmesi	44
Tablo 26. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin taslak ve planı ile ilgili görüşleri	45
Tablo 27. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabının aktiviteleri ile ilgili görüşleri	46
Tablo 28. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisindeki dil becerileri ile ilgili görüşleri	48
Tablo 29. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin kitaptaki dil ile ilgili görüşleri	48
Tablo 30. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin konu ve içeriği ile ilgili görüşleri	49
Tablo 31. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri	50
Tablo 32. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı ile ilgili genel değerlendirmesi	54

GİRİŞ

Son yıllarda bilim ve teknolojide yaşanan gelişmelere rağmen yabancı dil ders kitapları yabancı dil öğretiminde ve öğrenim sürecindeki yerini korumaya devam etmektedir. Her yıl dünyanın dört bir tarafında Arapça öğretimi ile ilgili ders kitapları hazırlanmasına karşın öğrencinin ve öğretmenin ihtiyacına uygun kitap seçimi ilgili kişi ve kurumlar için hala büyük bir problem arz etmektedir. Bu sebeple öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak yapılan ders kitabı değerlendirmeleri kitapların olumlu ve olumsuz yanlarını görebilmek için çok önemlidir. (Demirel, 2011).

Genellikle meslekî ve teknik öğretim okul ve kurumlarında, alanın gerektirdiği bilgilerin tamamını kapsayan ve program değişikliklerinden kısa sürede etkilenmeyen basılı eseri olarak tanımlanan ders kitabı, bilimsel ve teknolojik alanda önemli gelişmeler kaydedilmesine rağmen hala etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle Arapça öğretiminde kitap dışında materyallerin çok verimli kullanılmaması kitabın önemini bir hayli artırmaktadır. Bu yüzden dil öğretimi için iyi bir ders kitabı seçilmesi başarıyı olumlu yönde etkilemektedir. (MEB, 2009).

İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretimi ve Arapça öğretim serileriyle ilgili olarak, Mahmut Karaca'nın 1992 yılında Uludağ Üniversitesi'nde hazırladığı "İmam Hatip Liselerinde Arapça Öğretimi ve Arapça Kitaplarının Tahlili" adlı yüksek lisans tezi, Yusuf Karataş'ın 2001 yılında Gazi Üniversitesi'nde hazırladığı "Türkiye'de Arapça Öğretimi Açısından al – Arabiyyetu li'l Hayat Ders Kitabı serisinin Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezi, Emin Cihan Üzümlü'nün 2001 yılında Gazi Üniversitesi'nde hazırladığı "Türkiye'de Arapça Öğretimi Açısından al- Arabiyya Li'n Naşi'in Ders Kitabının Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezi, Mücella Cangir'in 2002 yılında Gazi Üniversitesi'nde hazırladığı "İmam Hatip Liselerinde Arapça Öğreniminde Karşılaşılan Sorunlar" adlı yüksek lisans tezi, İbrahim Polat'ın 2003 yılında Gazi Üniversitesi'nde hazırladığı "Türkiye'de Arapça Öğretimi Açısından İmam Liseleri İçin Arapça Adli Ders Kitabı Serisinin Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezi, "Nazan Ertürk'ün 2004 yılında Gazi Üniversitesi'nde hazırladığı Türkiye'de Arapça Öğretimi Açısından "İmam-Hatip Liseleri Yeni Programa Uygun Arapça" Adli

Ders Kitabı Serisinin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezi gibi akademik çalışmalar bulunmaktadır. Öte yandan Ömer Demircan tarafından 1988 yılında yayınlanan “Dünden Bugüne Türkiye’de Yabancı Dil”, Candemir Doğan tarafından 1989 yılında yayınlanan “Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretim Metot ve Teknikleri”, Cihaner Akçay tarafından çevirisi yapılan “Arapça Öğretim Metotları” gibi eserler Arapça öğretimine katkı sağlamaktadır. Bütün bu çalışmalarda Türkiye’de Arapça öğretiminin istenilen düzeye ulaşmadığı belirtilmiş ve konuyla ilgili olarak çözüm önerileri sunulmuştur. (Karataş, 2001: 1; Polat 2003: 1).

İmam Hatip Liselerindeki Arapça öğretim kitapları ise 2009 yılına kadar İmam Hatip Liseleri için Arapça ders kitabı adıyla hazırlanırken, 2009 yılında Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın aldığı bir kararla Mesleki Arapça olarak değiştirilmiştir. Bu karara binaen kitabın adı, kitapta küçük değişiklikler yapılarak İmam Hatip Liseleri için Mesleki Arapça ders kitabı olarak değiştirilmiştir. Dersin adının bu şekilde değiştirilmesi kafalarda soru işaretleri bırakarak bu dersin Arapçayı yeni öğrenen birisi için uygun olup olmadığı gibi soru ve sorunları da beraberinde getirmiştir. (MEB, 2009).

Türkiye’de Arapça Öğretimi Açısından İmam Hatip Liseleri için Mesleki Arapça Adlı Mesleki Arapça Adlı Ders Kitabı Serisinin Değerlendirilmesi adlı çalışmanın İmam Hatip Liselerindeki Arapça öğretimine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

0.1. Problem Durumu

Türkiye’de Arapça Öğretimi bilimsel ve teknolojik gelişmelerden çok fazla etkilenmemesinden dolayı ders kitapları temel öğrenme ve öğretme materyalleri olarak yerini muhafaza etmektedir. Bu ders kitapları öğretmenlerin ne öğreteceğini öğrencinin ise ne öğreneceğini önemli ölçüde etkilemektedir. Bu sebeple İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretiminde kitap seçimi çok önemlidir. Ancak Türkiye’de liseler için hazırlanan kitaplar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen bir komisyon tarafından hazırlanmaktadır. Bu şekilde hazırlanması sebebiyle ders kitapları öğretmenlerin ve öğrencilerin ihtiyaçlarını gözetmeksizin bütün liselerde aynı müfredat uygulanmaktadır. Bu nedenle bazı liselerde kitaplar öğrencinin ve öğretmenin ihtiyaçlarına cevap vermede yetersiz kalmaktadır. (Ertürk, 2013 :3).

Ders kitaplarının yetersiz olduğuna dair genel bir algı olmasına karşın her duruma uygun kitap hazırlanamayacağı da bir gerçektir. Bu nedenle kitapların kusurlarını en aza indirmenin yolu o kitabı kullananlar yani öğretmen ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesidir. Ders kitapları ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak, anketler ve görüşmeler yapılarak daha iyi bir ders kitabı hazırlanması sağlanabilir.

Bu çalışmada ise İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça Ders Kitapları ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri ve anketlere binaen ders kitabı serisinin olumlu ve olumsuz yanları ortaya çıkarılarak kitapla ilgili değerlendirmeler yapılacaktır.

0.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmak ve bu görüşler doğrultusunda kitapla ilgili değerlendirmeler yapmaktır. Bu amaçla İmam Hatip Liseleri'ndeki Arapça öğretmenlerine ve Arapça dersini alan öğrencilere anket uygulanarak ve bu öğretmen ve öğrencilerle mülakat yapılarak ders kitaplarıyla ilgili görüşleri alınacaktır. Bu genel amaç çerçevesinde alt amaçlar aşağıdaki gibidir:

- İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabı serisi müfredatı Arapça öğretimini olumlu yönde etkilemekte midir?
- İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabı serisi Arapça öğretmenlerinin ihtiyaçlarına cevap vermekte midir?
- İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabı serisi Arapça dersi gören öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermekte midir?
- İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin içeriği ve konuları bakımından öğrenciler üzerinde anlamlı bir etkisi var mıdır?
- İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin içeriği ve konuları bakımından öğretmenler üzerinde anlamlı bir etkisi var mıdır?

0.3. Araştırmanın Önemi

İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretimi büyük önem taşımaktadır. Çünkü İmam Hatip Liselerinde kullanılan, başta İslam'ın temel kaynağı Kur-an'ı Kerim olmak üzere, kaynakların birçoğu Arapçadır. Şuan da geline nokta bakıldığında ise Arapça

eğitiminde temel materyal ders kitabıdır. Bu nedenle öğretmenlerin ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veren bir ders kitabı serisi başarıyı artıracaktır. Bu çalışmada da öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak bu görüşler doğrultusunda İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça ders kitabının olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konacak ve öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veren daha iyi bir ders kitabı hazırlanmasına katkı sağlayacaktır.

0.4. Sınırlılıklar

Bu çalışmanın bulguları sınırlılıklarına göre dikkate alınmalıdır. Bu çalışma Diyarbakır ilinde eğitim gören 150 öğrenci ve Türkiye'nin 15 farklı şehrindeki İmam Hatip Liselerinde görev yapan 50 Arapça öğretmeni ile sınırlıdır. Veri toplama öğretmen ve öğrencilere anket uygulayarak ve öğretmenlerle mülakat yaparak gerçekleştirilecektir. Anket uygularken yaş, cinsiyet ve sosyal statü dikkate alınmamıştır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Arapça öğretiminde kitap seçimi öğretim ve öğrenim sürecini şekillendirdiği için çok önemli yer tutmaktadır. Arapça öğretiminin amaçları ile seçilen kitabın içeriği birbirine uygun olmalıdır. Bu bölümde ders kitabının rolü, öğrencinin rolü, ders kitabı değerlendirmesi ve Türkiye’de yabancı dil öğretimi ve Türkiye’de Arapça öğretimi ele alınacaktır.

1.1. Ders Kitabının Rolü

Ders kitabı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında kullanılmak üzere, içeriği öğretim programları doğrultusunda hazırlanmış, gerektiğinde fasikül hâlinde de üretilen basılı eserdir. (MEB, 2009).

Öğrenim ve öğretim süreçlerinde kullanılmasıyla ilgili birçok tartışma olmasına rağmen, ders kitapları eğitimin vazgeçilmez bir parçası olarak kabul edilir. Dünyada öğretmenlerin yüzde elliden fazlasının ders kitabını etkin bir şekilde kullandığı belirtilmektedir. (Jalali, 2011).

Jalali (2011) ders kitabının öğretmen ve öğrenci için yadsınamayacak avantajları vardır. Jalali, ders kitabının avantajlarını aşağıdaki şekilde sıralamaktadır.

- Ekonomiktir.
- Öğrenmeyi bireyselleştirir. Kitap, her öğrencinin kendi hızına göre çalışabilmesini sağlar.
- Öğretimi yapısallaştırır. Ders kitapları belli bir düzene göre (genelden özele, basitten karmaşığa, somuttan soyuta), birbirini mantıklı olarak izleyen ünitelerden oluşurlar. Öğretimin belli bir mantık sırası izlemesi öğrenmeyi kolaylaştırır.
- Kitaplar başka araçlarla birlikte kullanılabilirler. Özellikle son yıllarda birçok kitabın beraberinde öğretimi destekleyen materyallerle satışa sunulması bu tür kullanımı yaygınlaştırmıştır.
- Öğrencilerin derse ve konuya güdülenmesinde önemli rol oynarlar. Özellikle resim, grafik vb. görsel öğelerin doğru ve bolca kullanıldığı ders kitapları öğrencilerin güdülenmesine yardımcı olurlar.

- Yazar, ünitelerde gerekli soruları araya koymuşsa, bu tür çalışmalar bilgiyi pekiştirmek için fırsat yaratır.
- Öğretmenin kendine güven duymasına yardımcı olur.
- Öğretmenin en iyi yardımcılarıdır. Özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenler için iyi bir kitap, iyi bir yardımcıdır. Öğretmen kılavuzu ile birlikte kullanıldığında daha da yararlıdır.
- Kitap içerdiği ödev konuları ve alıştırmalar soruları ile öğretmenin dersi genişletmesine yardımcı olur.

Kayapınar (2009) ise ders kitaplarının avantajlarının yanında dezavantajları olduğunu da dile getirmektedir. Bu dezavantajları aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- İçerdiği bilgiler güncelliğini yitirebilir. Özellikle teknoloji içerikli kitaplar güncelliğini hızla yitirir.
- Sınıfta öğretmen tarafından tek kaynak olarak kullanılırsa diğer araçların kullanımı ihmal edilir.
- İyi bir kitabın seçimi zordur, zaman alır.
- Sürekli aynı kitabın izlenmesi, o alanda yazılan daha değerli diğer kitapların gözden kaçmasına neden olabilir.
- Kitaplar bilgiyi ana hatlarıyla ve yüzeysel olarak sunar.

1.2.Öğrencinin Rolü

Öğrenci, yabancı dil öğretiminde temel unsurdur. Yabancı dil öğretimi yapılacak öğrenci grubunun ihtiyaçları dikkate alınmadan hazırlanan bir ders kitabının başarısından söz etmek mümkün değildir. Öğrencinin bireysel gereksinimine, hedeflerine, güdüsüne ve ilgi alanına uygun olmayan kitapların öğrenme sürecinde etkilerinin yok denecek kadar az olduğunu belirtmektedir (Karataş, 2001:24; Ertürk, 2003 :28).

Öğrenci unsuru, meslek, kültür, çevre, ilgi, yaş ve zekâ gibi birçok değişkeni içinde barındırır. Bu nedenle ders kitabı hazırlanırken bu değişkenler dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Aksi takdirde hazırlana ders kitabının başarısız olması yüksek ihtimaldir (Polat, 2003).

1.3.Öğretmenin Rolü

Öğretmen yabancı dil öğretiminde önemli bir unsurdur. Genel öğretim yöntemleri kapsamında öğretmenin rolü sınıfta lider ve danışman kapsamında değerlendirilmektedir. Yabancı dil öğretiminde etkinliği artırıcı bazı özellikler öğretmende aranmaktadır (Polat, 2003 :25).

Öğretmenin rolü, sadece sınıfta oturup ders anlatmakla sınırlı değildir. Öğretmen eğitimin her safhasında aktif bir şekilde yer almalıdır. Öğretmenler de bulunması gereken özellikler aşağıdaki şekilde sıralanabilir: (Zeiger, 2012).

- Etkili bir öğretim için dersi en iyi şekilde planlamalıdır.
- Derse hazırlanarak gelmelidir.
- Öğrencileriyle sürekli iletişim içinde olmalıdır.
- Bazen ders anlatan bir öğretmen bazen de öğrencileriyle sınıf içinde etkinlik yapan birisi olmalıdır.
- Öğrencileriyle iletişim de öğretmen sadece bir öğretmen değil aynı zamanda danışman, vekil anne baba olmalıdır.

1.4.Ders Kitabı Değerlendirmesi

Yabancı dil öğretimi sadece yabancı dil kitabından öğretmek değildir. Buna karşın yabancı dil öğretiminde en yaygın öğretim yolu ders kitabı kullanmaktır. Ancak, ders kitabının ilk yardım seti veya kutsal kitap olmadığına farkına varmak gerekir. Öğretmenler kitabı en iyi şekilde kullanmak için üzerinde çalışmaları gerekir ve kitabın kendilerini kullanmasına izin vermemelidirler. Ders kitapları öğretmenlerin hizmetinde olmalıdır (Hanusova, 2012).

Öğretmenler sıklıkla ders kitaplarının takviyeye ihtiyacı olduğundan şikâyet ederler. Ancak şu bir gerçektir ki bütün ders kitaplarının takviyeye ihtiyacı vardır. Önemli olan ders kitabının ne kadar ve ne tür takviyeye ihtiyacı olduğunu belirlemektir.

Ders kitabı öğrenme ve öğretim sürecinde birçok rol üstlenebilir: (White, 2010)

- Sunum materyali olarak kaynak olabilir
- Alistirmalar için kaynak olabilir.
- Rehber kitap olarak (dilbilgisi, kelimeler, telaffuz) kaynak olabilir.

- Müfredat olarak kaynak olabilir.
- Az tecrübeli öğretmenler için destek olabilir.

Piyasada ders kitabı sayısının fazla olması nedeniyle öğrenciler için en uygun kitabı seçmek çok zordur. Bu yüzden ders kitabı seçilirken öğretim programının amacı dikkate alınmalıdır. Aynı zamanda kitap seçimi yaparken önce genel düzene bakılmalı daha sonra da ayrıntılı olarak incelenmelidir (Cunningsworth, 1995).

Kitap değerlendirmesi yaparken ise bazı durumlarda sadece öğrenci kitabı incelenirken bazı durumlarda da ders kitabı setinin tamamı incelenir. Bir ders kitabını ayrıntılı olarak değerlendirirken aşağıdaki başlıklar dikkate alınarak değerlendirme yapılabilir: (Hanusova, 2012).

1.4.1. Kitabın Düzeni

- Kitapta hangi ezber ve güçlendirme teknikleri kullanılmıştır?
- Kitapta kaynak bölümü var mıdır?
- Yeni kelimeler listesi var mıdır?
- Ders kitabı sınıfta kullanım için uygun mudur? Alıştırmaların cevap anahtarı var mıdır?
- Ünitelerin uzunlukları ne kadardır?

1.4.2. Kitaptaki İçeriği

Dilbilgisi:

- Kitapta hangi dilbilgisi kuralları vardır? Bu dilbilgisi kuralları öğrencinin ihtiyaçlarına cevap veriyor mu?
- Bu dilbilgisi kuralları kolay öğrenilmesi için açık bir dille anlatılmış mı?
- Dilbilgisi konusu ile ilgili yeterince örnek ve alıştırma verilmiş mi?

Sözlükçe:

- Kelime seçimi için herhangi bir ölçü var mıdır?

- Bu kelimeler öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veriyor mu?

Telaffuz:

- Kitapta cümle vurguları, kelime vurguları ve diğer fonetik kurallar uygun şekilde verilmiş midir?
- Kitapta verilen bu telaffuz kuralları öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veriyor mu?
- Telaffuz çalışması dinleme ya da diyalog çalışması şeklinde mi verilmektedir yoksa ayrı bir şekilde mi verilmektedir?
- Telaffuz çalışması için CD ya da DVD var mıdır?

1.4.3. Kitabın Tarzı

Kitabın dilini herhangi bir sosyal durumla eşleştirmek mümkün müdür?

Örnek: Kitapta hangi lehçe öğretilmektedir? Fasih Arapça ya da Arap ülkelerinin lehçeleri gibi

1.4.4. Dil Becerileri

- Dört dil becerisi (dinleme, okuma, yazma, konuşma) kitapta mevcut mudur?
- Eğer bu beceriler verilmişse dengeli bir şekilde verilmiş midir?
- Eğer dengeli bir şekilde verilmemişse hangi beceriler eksiktir?

1.4.5. Kitabın Başlığı, Konu İçeriği ve Sosyal Değerler

Kitabın başlığı gerçek ya da hayal olabilir. Gerçek başlıklar daha çok ilgi çekicidir. Sosyal ve kültürel değerler genellikle ifade edilmez ancak bu değerlerde kitabın dilsel içeriği kadar önemlidir. Bu nedenle kitabın hazırlanmasında toplumdaki sosyal değerler dikkate alınmalıdır. Bazı kitaplar da hayatın hep olumlu yönleri gösterilmesi bu da olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bazı ders kitapları ise herhangi bir program ve sistem gözetilmeksizin basmakalıp sözlerle hazırlanmıştır. Kitap değerlendirmesinde bu tür konular dikkate alınmalıdır.

1.5. Türkiye’de Arapça Öğretimi

Uzun yıllar iç içe yaşadığımız Arapların dili olan ve İslam dininin temel kaynağı olan Kur’an-ı Kerim’in dili olması nedeniyle günümüzde bile İngilizce, Almanca ya da Japonca gibi yabancı dil olarak görülmeyen Arapçanın Türklerde kullanılmaya başlanması halkıyla birlikte Müslüman olan ilk Türk devleti Karahanlılar’a dayanmaktadır. Müslümanlığı kabul eden ilk Türk devleti olan Karahanlılar’ın Müslümanlığı kabul etmesiyle Kur’an-ı Kerim’in dili olan Arapça büyük önem kazanmıştır (Soyupek, 2004).

Karahanlılar döneminde önem kazanmaya başlayan Arapça Osmanlılar döneminde de önemini artırmıştır. Çünkü siyer, fıkıh, kelim gibi dersleri anlamak için Arapçaya ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu ihtiyaçları karşılamak için de onuncu yüzyılda Karahanlılar döneminde kurulan ve Osmanlılar döneminde yaygınlaşan medreselerde Emsile, Bina, Maksud, İzzi, Merah, Şafiye, Avamil, İzhar, Kafiye okutulmaktaydı (Karataş, 2001 :8).

Doğan’ın 1989 yılındaki çalışmasında Osmanlı medreselerindeki Arapça öğretiminin özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Ezber derecesinde olması, zeki ve belleği güçlü öğrencilerin başarılı olması,
- Dilbilgisi kuralları için sadece bir örnekle yetinilmesi,
- Alıştırma ve pekiştirme çalışmalarının yapılmaması,
- Dilbilgisi kuralı açıklamalarının gereğinden çok ya da az olması,
- Dilbilgisi konularının açıklanmasında en zor felsefi mantık problemlerine yer verilmesi şeklinde özetlenmektedir.

Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte, tevhidi tedrisat kanunuyla medreseler kapatılmış ve tüm okullar tek bir çatı altında toplanmıştır. Bu süreçte Türkçeye önem verilmiş ve Arapça öğretimi 1950’li yıllarda İmam Hatiplerin açılıp yayıldığı döneme kadar durgunluk yaşamıştır. 1950’lilerden sonra İmam Hatiplerde ve İlahiyat Fakültelerinde öğretilmeye başlayan Arapçanın yanında farklı üniversitelerde Arap Dili Edebiyatları Bölümleri açılmaya başlamıştır (Soyupek, 2004 :240).

1950’li yıllardan sonra Arapça öğretiminde gelişmeler yaşansa da uzun bir süre Arapça öğretiminde başarı sağlanamamıştır. Bunun sebebi ise belirli bir öğretim

yönteminin kullanılmaması ve belirli bir ders kitabının kullanılmamasıdır (Demircan, 1988). 1970’li yıllardan sonra üniversitelerde Arapça ile ilgili bölümler kurulmaya ve Arapça bir iletişim dili olarak görülmeye başlanmıştır.

1.6. Üniversitelerde Arapça Eğitimi

Türkiye’de Aktif Olarak Arapça Eğitimi Veren Bölümler:

Gazi Üniversitesi Arap Dili Eğitimi

Ankara Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı

Selçuk Üniversitesi Arap Dili Edebiyatı

İstanbul Üniversitesi Arap Dili Edebiyatı

Kırıkkale Üniversitesi Mütercim Tercümanlık

Atatürk Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı

Dicle Üniversitesi Arap Dili Edebiyatı

Bu bölümlerden olan Gazi Üniversitesi Arap Dili Eğitimi Bölümü, Kırıkkale Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü, İstanbul Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünde hazırlık sınıfı bulunmaktadır. Bu bölümlerden Gazi Üniversitesi Arap Dili Eğitimi Bölümü İmam Hatip Liseleri olmak üzere diğer okulların Arapça öğretmeni ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuştur. Yine bu bölümlerden Kırıkkale Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü Arapça Mütercim Tercüman yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Bu ikisi dışında kalan bölümler ise öğretim süreleri boyunca Arap Edebiyatı ve bilimsel araştırma üzerine yoğunlaşmaktadırlar.

1.7. İlahiyat Fakültelerinde Arapça Öğretimi

İlahiyat Fakültelerinde temel İslami ilimlerin öğretilmesi için, Arapça dersi bir anlamda anahtar konumundadır. Çünkü İslam dininin birinci kaynağı olan Kur’an ve ikinci kaynağı olan Hadis başta olmak üzere dini kaynaklar Arapçadır. Bu nedenle Arapça ile ilgili mesleki metinleri okuyup anlayabilmek için bu dili iyi bir seviyede öğrenmek gerekmektedir. Bunun için Arapça öğreten eğitim kurumlarındaki hazırlık sınıfları büyük öneme sahiptir. Bu önem fark edildiği için 2010-2011 eğitim öğretim yılından itibaren bütün İlahiyat Fakültelerinde zorunlu olarak Arapça hazırlık sınıfı

konmuştur. Bu fakültelerde öğrencilere hazırlık sınıfında haftada 30 saat, sadece 2.sınıfta ise, haftada 2 saat Arapça dersi okutulmaktadır. Bu fakültelerde Arapça öğretimdeki amaç Kur'an-ı kavrama ve Arapça yazılmış dini metinleri anlamadır. (Soysaldı, 2010).

Türkiye’de sayısı 100’ü bulmuş olan İlahiyat Fakültelerinin her birinde Arapça öğretiminde farklı metotlar ve farklı Arapça öğretim setleri kullanılmaktadır. Bu konuda fakülteler arasında bir birliktelik söz konusu olmadığı gibi aynı fakültekteki Arapça öğretim elemanları arasında da bir birliktelik görülmemektedir. Bu durum çağımızdaki dil öğretim yöntem ve teknikleri de dikkate alınarak yeni bir Arapça öğretim metodu geliştirilmesine ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. (Soysaldı, 2010).

1.8. İmam Hatip Liselerinde Arapça Eğitimi

Türkiye’de din görevlisi ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan bu liselerin süresi dört yıldır. Bu dört yıllık süre zarfında temel seviyeden ileri seviyeye kadar Arapça eğitimi yapılmaktadır. Ancak İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretiminde kurulduğu günden beri istenilen başarıya ulaşılmış değildir. Bu başarısızlığın en belirgin sebebi imam hatiplerde Arapça öğretiminin uzman kişiler tarafından değil İlahiyat mezunu alanının uzmanı olmayan öğretmenler tarafından verilmesidir.

Her İmam-Hatip Lisesinde en fazla bir ya da iki tane Arap dili bölümü mezunu öğretmen bulunmaktadır diğer öğretmenler İlahiyat Fakültesi mezunu öğretmenlerden oluşmaktadır. Öğretimin bu şekilde uzman kişiler tarafından olmaması da Arapça öğretim yöntemlerinin ve kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılamamasına sebep olmaktadır. 2009 yılında Din Öğretimi Genel Müdürlüğü’nün aldığı bir kararla İmam Hatip Liselerindeki Arapça dersinin adı Meslek Arapça olarak değiştirilmiş ve Meslek derslerinin içerisine dâhil edilmiştir. Bu kararla alanında uzman Arap Dili Eğitimi bölümü mezunu öğretmenlerin İmam Hatip Liselerindeki Arapça dersine girmeleri engellenmiş ve bu ders alanında uzman olmayan İlahiyat Fakültesi mezunu meslek dersi öğretmenlerine verilmiştir.

1.9. İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2011 yılında İmam Hatip'lerdeki Mesleki Arapça dersi ile ilgili öğretim programı aşağıdaki gibidir:

Programda dil yeteneği basamaklarının oluşturulmasında Avrupa Konseyi tarafından yabancı dil öğretimi için yabancı dil dersinin uygulanmasına dair, karşılaştırılabilir standartlar getiren “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni”nden yararlanılmıştır. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde, dile ilişkin yeterlik düzeyleri temel (A1-A2), ara (B1-B2) ve ileri (C1-C2) kullanıcı olarak ifade edilmiştir. Bu doğrultuda hazırlanan 9-12. sınıflar Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı ile 12. sınıfın sonunda ulaşılması hedeflenen başarı düzeyi ara (eşik) düzey dil kullanımı (B1) olarak belirlenmiştir.

Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı 9-12. sınıflar için haftada 4 saat toplam 144 saat öngörülerek hazırlanmıştır. Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı’nı haftada 5 saat uygulayan okullar öğretim programında yer alan tema ve kazanımları 180 saat üzerinden planlayarak uygulayacaklardır. Program, öğrencilerin Arapçayı bir iletişim aracı olarak kullanarak günlük yaşamda ve alanda kendi ihtiyaçlarını karşılamaları, öğrenmeyi öğrenmeleri, düşünme becerilerinden yararlanarak problem çözme yeteneklerini geliştirmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Mesleki Arapça Dersi Öğretim Program öğrencilerin;

Hedef dili öğrenmeye ve bu dilde iletişim kurmaya istekli olmalarını,

Hedef dilde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerisi geliştirmelerini,

Hedef dilde kendini ifade etme, iletişim kurma ve iş birliği yapma becerisi geliştirmelerini,

Hedef dilin yaşadığı kültürü tanımalarını,

Kendi kültür değerlerinin farkında olarak farklı olana hoşgörüyle yaklaşmalarını,

Alanıyla ilgili görsel, işitsel kaynakları takip etmelerini amaçlamaktadır.

Bu amaçlar çerçevesinde İmam Hatip Lisesi Meslek Arapça dersi kitabının dokuzuncu sınıf, onuncu sınıf, on birinci sınıf, on ikinci sınıf dilbilgisi konuları ve temaları şu şekildedir:

1.9.1. Dokuzuncu Sınıf Dilbilgisi Konuları

- Tâ marbûta

- Soru edatları: مَتَى - أَيُّ - لِمَاذَا - مَاذَا - هَلْ - بِكُمْ - كَمْ - إِلَى أَيْنَ - أَيْنَ - مِنْ أَيْنَ - كَيْفَ - مَنْ - مَا
- İşaret Zamirleri: هَذَا - هَذِهِ
- Kişi Zamirleri: نَحْنُ - أَنَا - أَنْتَ - أَنْتِ - هِيَ - هُوَ
- İyelik Zamirleri: نَا - يَ - كَ - كَا - هَا - هَا
- Marife – Nekra İsim Cümlesi
- Nisbet Ya'sı
- Düzensiz Çoğul
- Sayılar ve temyîzi (1-19)
- Sıra Sayıları (1-12)
- Saatler (Tam/ Yarım)
- İsim Tamlaması
- Sıfat Tamlaması
- İsmi Tafdîl
- Muzâri Fiil (Gâib-Gâibe-Muhâtab-Muhâtaba-Mütekellim)
- İsm-i Fâil
- Muzâri Fiil (Olumsuz)
- Mâzî Fiil (Gâib-Gâibe-Muhâtab-Muhâtaba-Mütekellim)
- Mâzî Fiil (Olumsuz)
- Gelecek Zaman
- Emir Fiili

1.9.2. Dokuzuncu Sınıf Temaları

- Sesler ve Harfler: Kısa ünlüler, uzun ünlüler, ünsüzler, cezim, şedde, tenvin, Arap harflerinin yazım biçimleri (başta, ortada, sonda), sonrasına bitişmeyen harfler, kameri ve şemsi harfler işlenebilir.
- Selamlaşma ve Tanışma: Okulda ilk gün, bir Arap öğrenciyle tanışma, selamlaşma ve tanışma vb. konular işlenebilir.
- Aile ve Ev: Evin bölümleri, ev eşyası, aile bireylerini ve mesleklerini tanıtmaya vb. konular ele alınabilir.
- Alışveriş: Sipariş verme, fiyat sorma, satın alma vb. konular üzerinde durulabilir.
- Günlük Hayat: Sabah etkinlikleri, okul etkinlikleri, akşam etkinlikleri vb. konular işlenebilir.

- Öğünler: Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği konuları üzerinde durulabilir.
- Tatil: Haftalık tatil, yaz tatili, köyde tatil vb. konular işlenebilir.
- Hobiler: Spor, sanat, kültür vb. konular işlenebilir.
- İnsanlar ve Mekânlar: Türkiye, Arap ülkeleri ve Türkiye'deki tarihî yerler vb. konular ele alınabilir.

1.9.3. Onuncu Sınıf Dilbilgisi Konuları

- Mâzî, Muzâri, Emir (tekil).
- İsim Cümlesi.
- İsim ve Sıfat Tamlaması Örnekleri (basit isim cümleleriyle).
- İşaret Zamirleri (هَـٰٓؤُلَآءِ) / (هَـٰٓؤُلَآءِ - هَـٰٓؤُلَآءِ)
- Kişi Zamirleri (أَنْتُمْ - هُمْ) / (نَحْنُ - أَنْتُمْ - هُمْ)
- İyelik Zamirleri (كُنْ - هُنَّ - نَا - كُمْ - هُمْ) / (نَا - كُمْ - هُمْ)
- İsim Cümlesi (İkil-Çoğul)
- Beş İsim (Esma'ül-Hamse)
- İsim ve Sıfat Tamlaması (İkil-Çoğul)
- İnn ve Benzerlerinin Muttasıl Zamirlerle Kullanımı
- Sayılar (20-100 / 21-22.....100 / 100-1000)
- Muzâri Fiilin İkili, Müzekker ve Müennes Çoğulu(Gâib-Gâibe-Muhâtab-Muhâtaba- Mütেকellim)
- Saatler (çeyrek / yirmi dakika)
- Sayılar ve Temyizi (20-100/21-22...99/100-1000)
- Mâzî Fiilin İkili, Müzekker ve Müennes Çoğulu (Gâib-Gâibe-Muhâtab-Muhâtaba-Mütেকellim)
- Mâzî-Muzâri Fiillerin Olumsuzu (İkiller, Müzekker ve Müennes Çoğullar)
- Muzâri Fiilin Cezmi (Tekil-İkil-Çoğul)
- Gelecek Zaman (İkiller, Müzekker ve Müennes Çoğullar)
- Emir Fiili (İkiller, Müzekker ve Müennes Çoğullar)
- Kâne ve Benzerlerinden Bazıları
- Leyse ile Olumsuz Yapma
- Muzâri Fiilinin Nasbı (Tekil-İkil-Çoğul)
- Mâzî Fiil (Meçhûl)

- Mâzî Fiilinin Olumsuzu (Meçhûl)
- Meçhûl Çatılı Fiille Soru
- İsm-i Mevsuller (Tekil, İkil, Çoğul)
- Mastariye
- Mübteda Haber Uyumu (Tekil, İkil, Çoğul)

1.9.4. Onuncu Sınıf Temaları

- Örnek Şahsiyetler: Peygamberler, ilim ve irfan öncüleri vb. konular ele alınabilir.
- Aile ve Alışveriş: Aile bireyleri, akrabalar, alışveriş yapma, fiyat sorma vb. konular üzerinde durulabilir.
- Öğrenci Hayatı: Okul, fakülte ve yurt hayatı, hafta sonu etkinlikleri, sabah, öğle ve akşam etkinlikleri vb. konular üzerinde durulabilir.
- Öğünler: Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, dışarıda yemek yeme vb. alınması gereken gıdalar ele alınabilir.
- Tatil: Hafta sonu tatili, yarıyıl tatili, yaz tatili vb. konular işlenebilir.
- Ulaşım Araçları: Kara, deniz, hava yoluyla ulaşım, ulaşım araçları vb. konular üzerinde durulabilir.
- İletişim Araçları: Basılı ve görsel medya, TV, radyo, telefon, internet, buluşlar vb. konular işlenebilir.
- Bayramlar: Millî bayramlar, dinî bayramlar, bayramlaşma, bayramda sosyal etkinlikler vb. konular ele alınabilir.
- İslam'da İbadetler: Beş vakit namaz, oruç, hac vb. konular işlenebilir.
- Hz. Muhammed (s.a.v)'in Hayatı: Peygamberimiz (s.a.v)'in çocukluğu, gençliği, ahlakı vb. konular üzerinde durulabilir.

1.9.5. On Birinci Sınıf Dilbilgisi Konuları

- İsim Cümlesi
- Haber Çeşitleri ve Haberin Mübtedanın Önüne Geçmesi
- İnne ve Benzerleri ve Lâ Nâfiye Li'l-cins
- Kane ve Benzerleri, Beş İsim (Esmâ'ul-Hamse)

- Fiil Cümlesi
- Mefûl Bîh, Mefûl Mutlak, Mefûl lieclih
- Sahîh Fiil (Sâlim)
- Mehmûz ve Muda‘af Fiil
- Mu‘tel Fiil (Misal)
- Ecvef Fiil
- Nâkıs Fiil
- Lefif Fiil
- Mucerred Fiil

1.9.6. On Birinci Sınıf Temaları

- İslam’ın Şartları: Kelime-i şهادet, namaz, oruç, zekât ve hacca değinilir.
- Vücudumuz: Vücudumuzdaki sistemler, sağlık kuralları, hastalıklardan korunma yolları vb. konular işlenebilir.
- Kur’an-ı Kerim: Nüzul süreci, yazılması, toplanması, çoğaltılması vb. konular ele alınabilir.
- Doğruluk ve Güvenirlik: Doğruluğun önemi, doğruluk ve güvenirlik bilinci, toplumdaki rolü vb. konular işlenebilir.
- Türk Mutfağı: Yiyecekler, içecekler, yemek tarifleri vb. konular üzerinde durulabilir.
- Hz. Peygamberin Sünneti: Hz. Peygamberin sözleri, eylemleri, takrirleri, en önemli hadis kitapları vb. konular ele alınabilir.
- İnsanlar Arası İlişkiler: Bazı nezaket kuralları ve sözcükleri vb. konular işlenebilir.
- Dua: Yaratan ve yaratılan arasındaki ilişki, duanın önemi, cenaze, yemek, ezan ve hatim duaları vb. konular üzerinde durulabilir.
- Çevre Kirliliği: Çevrede meydana gelen kirliliğin sebepleri, çeşitleri, kirliliğe karşı alınacak bazı tedbirler vb. konular işlenebilir.
- Sahabe: Sahabe tanımı, sahabe sevgisi, muhacirler ve ensar vb. konular üzerinde durulabilir.
- Örnek Şahsiyetler: Hz. Hatice’nin Hz. Peygamberle evliliği vb. konular işlenebilir.

- Trafik: Trafik kuralları, trafik bilinci, ilk yardım vb. konular işlenebilir.
- Doğal Afetler: Deprem, zelzele, fırtına, sel, kuraklık vb. konular ele alınabilir.
- Peygamberler: Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa, Hz. Muhammed (a.s.) vb. işlenebilir.

1.9.7. On İkinci Sınıf Dilbilgisi Konuları

- Lâzım ve Müteaddi Fiil
- Şart Edatları
- İf'âl, Tef'îl ve Mufâ'ale Kalıpları
- Tefâ'ul, Tefa'ul ve İf'ilâl Kalıpları
- İnfi'âl, İfti'âl ve İstif'âl Kalıpları
- Malûm, Mechûl Fiil ve Naibu Fâil
- el-Memnû' mine's-Sarf
- Mankûs, Maksûr ve Memdûd İsimler
- İsmi Zemân, İsmi Mekân, İsmi Âlet ve Mastar
- İsmi Tasgîr, İsmi Mensûb ve Sıfatı Müşebbehe
- Mebnî ve Mu'rab
- Mukârebe, Recâ' ve Şurû' Fiilleri
- Hâl
- Merfular, Mansublar ve Mecerurların Özeti

1.9.8. On İkinci Sınıf Temaları

- İslam'da Temizlik: Temizlik bilinci, önemi vb. konular işlenebilir.
- Fıkralar: Nasrettin Hoca fıkralarından seçmeler ele alınabilir.
- Savaş ve Barış: Savaşın zararlarına ve barışın faydalarına değinilebilir.
- Tarihi Şahsiyetler: Ertuğrul Gazi, Fatih Sultan Mehmet vb. şahsiyetler üzerinde durulabilir.
- Şirk ve İman: Şirk ve cehalet, iman ve tevhit, şirk ve imanın sonuçları vb. konular ele alınabilir.
- Yardımlaşma: Aile, akraba ve arkadaşlar arasında yardımlaşma, zor günlerde yardımlaşma vb. üzerinde durulabilir.

- Sokakta Yaşayan Çocuklar: Sokakta yaşayan çocukların sıkıntıları, konuya ilişkin çözüm yolları, toplumun gözünde sokakta yaşayan çocuklar konularına ağırlık verilebilir.
- İnsan Hakları: İnsan hakları bilinci, örgütleri vb. ele alınabilir.
- Anne - Baba Sevgisi: Anne baba hakkı, ebeveyne karşı sorumluluklarımız vb. işlenebilir.
- Birleşmiş Milletler: Birleşmiş Milletlerin rolü, teşkilatı, önemi vb. konular ele alınabilir.
- Abdest: Abdestin farzları, önemi vb. üzerinde durulabilir.
- Tövbe: Tövbe bilinci, önemi vb. konular ele alınabilir.
- İslam'da Ahlak: Ahlakın önemi, bilinci, toplumdaki rolü vb. konulara değinilir.
- Kötü Alışkanlıklar: Kötü alışkanlıkların sebepleri, kişiye ve topluma etkileri, mücadele yolları vb. konular işlenebilir.

2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölüm çalışmanın araştırma yöntemiyle ilgili bilgileri içermektedir. Aşağıda araştırmanın konuları, araştırma araçları, veri toplama araçları, veri analizi için kullanılan yöntemi ile ilgili bilgiler vermektedir.

2.1.Araştırma Katılımcıları

İmam Hatip Liseleri için Mesleki Arapça adlı kitap serisi için yapılan araştırmaya İmam Hatip Lisesi dokuzuncu, onuncu, on birinci ve on ikinci sınıflardan toplam 160 öğrenci ve Türkiye'nin çeşitli İmam Hatip Liseleri'nde görev yapan 50 Arapça öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler Diyarbakır'daki farklı İmam Hatip Liseleri'ndendir. Bu öğrencilerin tamamı Milli Eğitim Bakanlığı kitap hazırlama komisyonu tarafından hazırlanan Mesleki Arapça kitabını kullanmaktadırlar. Araştırmanın amacı dışında olması nedeniyle öğrencilerin yaşları ve cinsiyetleri dikkate alınmamıştır.

2.2. Araştırma Araçları

Bu çalışmada biri öğretmenler için diğeri öğrenciler için olmak üzere iki tür anket kullanılmıştır. Aynı zamanda daha fazla veri toplamak amacıyla öğretmenlerle kitaplarla ilgili görüşmeler yapılmıştır.

2.2.1. Anketler

Araştırma araçlarından anket, en fazla kullanılan araçtır. Anket kolay olması nedeniyle en çok tercih edilen türdür. Anketler ilgili kişilerin belli bir konu ile ilgili görüşlerini almak kullanılan en iyi yöntemdir. (Ekmekçi, 2012)

Bu çerçevede bu çalışmada kullanılan anket İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini almak için kullanılmıştır.

2.2.2. Öğretmen ve Öğrenci Anketleri

Bu anketlerde öğrencilere 20 soru yöneltilirken, öğretmenlere ise 25 soru yöneltilmiştir. Anketler kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam altı

bölümden oluşmaktadır. Katılımcılara anketlerde tamamen katılıyorum, katılıyorum, emin değilim, katılmıyorum, hiç katılmıyorum seçenekleri verilmiştir.

Bu anketler Ertürk'ün 2012 yılındaki İngilizce Ders Kitabı İncelemesi, Unique 6, Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri adlı çalışmasından alınmıştır.

2.3. Görüşmeler

Veri toplama aracı olarak görüşmelerin anketlere göre daha fazla avantajı vardır. Anketlerde bazı maddelerin dikkatsizce cevaplanma ihtimali ya da bazı maddelerin yorumsuz bırakılma ihtimali varken görüşmeler de bu ihtimal yoktur. Çünkü görüşmeler de belirsizlikleri giderebilmek için konu ile ilgili daha fazla ayrıntı isteme imkânı vardır. (Ekmekçi, 2012)

Bu bilgiler ışığında, bu tezde Mesleki Arapça ders kitapları ile ilgili daha ayrıntılı bilgi toplamak amacıyla veri toplama aracı olarak görüşmeler kullanılmıştır. Bu görüşmeler Türkiye'nin çeşitli İmam Hatip Liseleri'nde görev yapan Arapça öğretmenleriyle yapılmıştır.

2.5. Veri Toplama ve Analiz Süreci

Bu çalışmanın veri toplama sürecinde ilk olarak ilgili birimlerden gerekli izinler alınmıştır. Veri toplama sürecinde ilgili kişileri çalışmanın amacıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Bu anket Diyarbakır ilindeki İmam Hatip Liselerinde öğrenim gören 160 öğrenciye ve Türkiye'nin çeşitli İmam Hatip Liseleri'nde görev yapan 50 öğretmene uygulanmıştır.

Her anketin ilk sayfasında çalışmanın amacıyla ilgili bilgiler verilmiş olup öğretmen ve öğrencilerden anketi cevaplamaları istenmiştir. Öğrencilerin seviyesi dikkate alınarak anket maddeleri öğrencilerin anlayabileceği şekilde hazırlanmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşleri sayısal verilerle ifade edilmiştir.

3. VERİLERİN ANALİZİ

Bu çalışma İmam Hatip Liseleri için Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini ortaya koymaktadır. Bu bölümde anketler ve görüşmelerden elde edilen bulgular verilmiştir. İlk olarak, öğrenci anketlerinden toplanan veriler analiz edilecektir. Daha sonra öğretmen anketleri ve görüşmeleri analiz edilecektir.

3.1. Dokuzuncu Sınıf Mesleki Arapça Kitabı İle İlgili Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri

Bu bölüm, dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabı için 40 dokuzuncu sınıf öğrencisine uygulanan 20 maddelik anketten elde edilen bulguları içermektedir. Anket kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam altı bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerin bu altı bölüme verdikleri cevapların bulguları sayısal olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	6	15	7	17,5	9	22,5	8	20	10	25
2	10	25	9	22,5	6	15	8	20	7	17,5

Tablo 1. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ilgili görüşleri

Madde 1: Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 45'i kitabın taslağı ve planı ile ilgili olumsuz görüş bildirirken % 32,5'i ise olumlu görüş belirtmiştir. Buna karşın 40 öğrenciden % 22,5'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 2: Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i olumlu görüş bildirirken % 37,5'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 15'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
3	12	30	10	25	6	15	7	17,5	5	12,5
4	15	37,5	14	35	5	12,5	2	5	2	5
5	20	50	13	32,5	3	7,5	2	5	2	5
6	5	12,5	6	15	8	20	11	27,5	10	25
7	9	22,5	10	25	7	17,5	8	20	6	15
8	5	12,5	5	12,5	9	22,5	12	30	9	22,5

Tablo 2. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri

Madde 3: Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmamı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 55'i kitaptaki aktivitelerin iletişim için yeterli olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 30'u ise olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla karşın öğrencilerin % 15'i ise herhangi bir görüş belirmemiştir.

Madde 4: Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 72,5'i kitaptaki aktivitelerin tek, eşli ve grup olarak çalışıldığına dair olumlu görüş bildirirken öğrencilerin sadece % 10'luk kısmı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 12,5'i herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 5: Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 50'si kitapta kullanılan resimlerin ve fotoğrafların yeni kelimeleri öğrenmede kolaylık sağladığına dair tamamen katılıyorum şeklinde cevap verirken % 32,5'i ise katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 10'luk kısmı konuyla ilgili olumsuz görüş bildirirken % 12,5'lik bölümü de herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 6: Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 27,5 i dinleme parçalarının telaffuza yardımcı olduğunu ifade ederken % 52,5'i bu konuda olumsuz görüş belirtmiştir. Bu da öğrencilerin telaffuzda dinleme parçalarından yararlanamadıklarını göstermektedir. 40 öğrenciden 8 tanesi ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 7: Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermeme sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i kitaptaki aktivitelerin özgün ve bağımsız cevaplar vermesine yardımcı olduğunu düşünürken % 35'i bu yönde olumsuz görüş belirtmiştir. % 17,5'i ise bu konuda herhangi bir yorumda bulunmamıştır.

Madde 8: Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.

Bu madde de öğrencilerin % 25'i dilbilgisi kurallarının şarkı ve oyun yoluyla öğretildiğine ilişkin olumlu görüş bildirirken % 52,5 gibi büyük bir çoğunluk bu konuda olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin 9 tanesi herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
9	9	22,5	8	20	8	15	9	22,5	5	12,5
10	3	7,5	5	12,5	5	12,5	15	37,5	12	30

Tablo 3. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri

Madde 9: Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitapta dört dil becerisinin dengeli olarak sunulduğunu belirtirken % 35'lik bölümde bu görüşe katılmamaktadır. % 20'lik kısım ise bu konuda herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 10: Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 67,5 gibi büyük çoğunluğu ders kitabının Arapça telaffuzuna yardımcı olmadığını düşünmektedir. Sadece % 20'lik kısmı ise bu konuda olumlu görüş belirtmiştir. 40 öğrenciden 5 tanesi konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
11	25	62,5	10	25	5	12,5	0	0	0	0
12	8	20	7	17,5	8	20	8	20	9	22,5
13	10	25	10	25	10	25	5	12,5	5	12,5
14	11	27,5	7	17,5	8	20	9	22,5	6	15

Tablo 4. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitaptaki dil ilgili görüşleri

Madde 11: Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 62,5 gibi büyük bir çoğunluğu ders kitabının gerçek hayatta kullanılan dili yansıtmamasına tamamen katılırken % 25'i de katıldığını belirtmiştir. % 12,5'lik bölümü ise emin olmadığını belirtmiştir. Konuyla ilgili herhangi bir olumsuz görüş belirtilmemiştir.

Madde 12: Ders kitabında benim Arapça seviyeme uygun bir dil kullanılıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 37,5'i kitabın kendi seviyelerini uygun olduğunu düşünüyor. % 42,5'i ise bununla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 20'si ise bu maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 13: Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 50'si kitaptaki dilbilgisi konularının öğretim sırasına uygun olarak verildiğini düşünüyor. Buna karşın öğrencilerin % 25'i emin olmadığını belirtirken %25'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 14: Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.

Bu madde de kitaptaki dilbilgisi konularının kısa ve basit örneklerle sunulduğu ile ilgili olarak öğrencilerin % 45'i olumlu görüş bildirirken % 37,5'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 20'si maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
15	10	25	10	25	10	25	5	12,5	5	12,5
16	15	37,5	10	25	5	12,5	6	15	4	10
17	5	12,5	6	15	5	12,5	14	35	10	25
18	15	37,5	15	37,5	6	15	2	5	2	5

Tablo 5. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri

Madde 15: Ders kitabının konusu ve içeriği Arapça öğrenen birisi olarak ihtiyaçlarıma uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 50'si kitabının içeriğinin kendilerine uygun olduğunu düşünürken % 25'i bu görüşte olmadığını belirtmiştir. % 25'lik bir kısım bu konudan emin olmadığını belirtmiştir.

Madde 16: Ders kitaplarının konuları genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.

Bu madde de öğrencilerin % 37,5'i ders kitabı konularının gerçek yaşamla ilişkili olduğuna tamamen katılırken % 25'i de buna katıldığını belirtmiştir. Öğrencilerden maddeyle ilgili olumlu ya da olumsuz yorum yapmazken % 25'i olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 17: Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.

Bu madde de öğrencilerin sadece % 12,5'i materyallerin içeriğinin ilginç ve teşvik edici olduğunu belirtirken % 15'i ise buna katıldığını belirtmiştir. % 60 gibi büyük bir çoğunluk maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirirken öğrencilerin 5 tanesi de emin olmadıklarını belirtmiştir.

Madde 18: Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.

Bu madde de öğrencilerin % 70'i kitaptaki konuların yeterince çeşitli olduğunu ifade etmişlerdir. Sadece % 10'luk kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin % 15'i ise olumlu ya da olumsuz bir görüş belirtmemişlerdir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
19	9	22,5	8	20	7	17,5	9	22,5	7	17,5
20	5	12,5	5	12,5	6	15	16	40	8	20

Tablo 6. Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri

Madde 19: Ders kitabı beni ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i ders kitabının kendilerinin ileride de Arapça çalışmaya teşvik ettiğini düşünürken % 40'ı maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 17,5'i maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 20: Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederdim.

Bu madde de öğrencilerin % 25'lik bölümü seçme şansı olsa bu kitabı tercih edeceğini belirtiyor. Ancak buna karşın % 60 gibi büyük çoğunluk bu maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmektedir. % 15'lik kısmı ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

3.2. İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça Kitabı İle İlgili Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri

Bu bölüm, onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabı için 40 onuncu sınıf öğrencisine uygulanan 20 maddelik anketten elde edilen bulguları içermektedir. Anket kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu

ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam beş bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerin bu altı bölüme verdikleri cevapların bulgular sayısal olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	9	22,5	10	25	7	17,5	7	17,5	7	17,5
2	10	25	11	27,5	8	20	6	15	5	12,5

Tablo 7. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planı ile ilgili görüşleri

Madde 1: Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i kitabın taslağı ve planı ile ilgili olumsuz görüş bildirirken % 35'i ise olumlu görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 2: Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i ders kitabının görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlediği ile ilgili olumlu görüş bildirirken % 27,5'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 20'si ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
3	12	30	13	32,5	8	20	4	10	3	7,5
4	16	40	15	37,5	6	15	2	5	1	2,5
5	23	57,5	15	37,5	2	5	0	0	0	0
6	10	25	11	27,5	10	25	5	12,5	4	10
7	9	22,5	10	25	9	22,5	6	15	6	15
8	4	10	5	12,5	7	17,5	10	25	14	35

Tablo 8. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri

Madde 3: Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmamı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 62,5'i kitaptaki aktivitelerin iletişim için yeterli olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 17,5'i ise olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 20'si ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 4: Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 77,5'i kitaptaki aktivitelerin tek, eşli ve grup olarak çalışıldığına dair olumlu görüş bildirirken öğrencilerin sadece % 7,5'lik kısmı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 15'i herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 5: Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i kitapta kullanılan resimlerin ve fotoğrafların yeni kelimeleri öğrenmede kolaylık sağladığına dair tamamen katılıyorum şeklinde cevap verirken % 37,5'i ise katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 5'lik bölümü de herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 6: Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i dinleme parçalarının telaffuza yardımcı olduğunu ifade ederken % 22,5'i bu konuda olumsuz görüş belirtmiştir. Bu da öğrencilerin telaffuzda dinleme parçalarından yararlanamadıklarını göstermektedir. 40 öğrenciden % 25'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 7: Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermeme sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitaptaki aktivitelerin özgün ve bağımsız cevaplar vermesine yardımcı olduğunu düşünürken % 30'u bu yönde olumsuz görüş belirtmiştir. % 22,5'i ise bu konuda herhangi bir yorumda bulunmamıştır.

Madde 8: Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.

Bu madde de öğrencilerin % 22,5'i dilbilgisi kurallarının şarkı ve oyun yoluyla öğretildiğine ilişkin olumlu görüş bildirirken % 60 gibi büyük bir çoğunluk bu konuda olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 17,5'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

9	10	25	9	22,5	8	20	6	15	7	17,5
10	10	25	9	22,5	7	17,5	9	22,5	5	12,5

Tablo 9. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri

Madde 9: Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i kitapta dört dil becerisinin dengeli olarak sunulduğunu belirtirken % 32,5lik bölümde bu görüşe katılmamaktadır. % 20'lik kısım ise bu konuda herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 10: Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin %35'i ders kitabının Arapça telaffuzuna yardımcı olmadığını düşünmektedir. % 47,5'lik kısmı ise bu konuda olumlu görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 17,5'i ise konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
11	19	47,5	16	40	5	12,5	0	0	0	0
12	9	22,5	8	20	7	17,5	9	22,5	7	17,5
13	8	20	9	22,5	11	27,5	7	12,5	6	12,5
14	12	30	10	25	8	20	6	15	4	10

Tablo 10. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabındaki dil ile ilgili görüşleri

Madde 11: Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 87,5 gibi büyük bir çoğunluğu ders kitabının gerçek hayatta kullanılan dili yansıtmamasına katıldığını belirtmiştir. % 12,5'lik bölümü ise emin olmadığını belirtmiştir. Konuyla ilgili herhangi bir olumsuz görüş belirtilmemiştir.

Madde 12: Ders kitabında benim Arapça seviyeme uygun bir dil kullanılıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitabın kendi seviyelerini uygun olduğunu düşünüyor. % 40'ise bununla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin 7 tanesi ise bu maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 13: Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitaptaki dilbilgisi konularının öğretim sırasına uygun olarak verildiğini düşünüyor. Buna karşın öğrencilerin % 27,5'i emin olmadığını belirtirken %25'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 14: Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuyor.

Bu madde de kitaptaki dilbilgisi konularının kısa ve basit örneklerle sunulduğu ile ilgili olarak öğrencilerin % 55'i olumlu görüş bildirirken % 25'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 20'si maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
15	12	30	11	27,5	9	22,5	5	12,5	3	7,5
16	16	40	12	30	6	15	3	7,5	3	7,5
17	9	22,5	8	20	7	17,5	9	22,5	7	17,5
18	10	25	11	27,5	8	20	6	15	5	12,5

Tablo 11. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri

Madde 15: Ders kitabının konusu ve içeriği Arapça öğrenen birisi olarak ihtiyaçlarıma uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i kitabının içeriğinin kendilerine uygun olduğunu düşünürken % 20'i bu görüşte olmadığını belirtmiştir. % 22,5'i ise bu konudan emin olmadığını belirtmiştir.

Madde 16: Ders kitaplarının konuları genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.

Bu madde de öğrencilerin % 70'i ders kitabı konularının gerçek yaşamla ilişkili olduğuna tamamen katılırken % 15'i de buna katıldığını belirtmiştir. Öğrencilerden % 15'i maddeyle ilgili olumlu ya da olumsuz yorum yapmazken % 25'i olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 17: Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.

Bu madde de öğrencilerin sadece % 42,5'i materyallerin içeriğinin ilginç ve teşvik edici olduğunu belirtirken % 40'ı ise buna katılmadığını belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 18: Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i yani büyük bir çoğunluğu kitaptaki konuların yeterince çeşitli olduğunu ifade etmişlerdir. % 27,5'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin % 20'si ise olumlu ya da olumsuz bir görüş belirtmemişlerdir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
19	10	25	12	30	8	20	7	17,5	3	7,5
20	11	27,5	13	32,5	8	20	6	15	2	5

Tablo 12. Onuncu sınıf öğrencilerinin onuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri

Madde 19: Ders kitabı beni ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.

Bu madde de öğrencilerin % 50'si ders kitabının kendilerinin ileride de Arapça çalışmaya teşvik ettiğini düşünürken % 25'i maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin 20'si ise maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 20: Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederdim.

Bu madde de öğrencilerin % 60'ı seçme şansı olsa bu kitabı tercih edeceğini belirtiyor. Buna karşın öğrencilerin % 20'si ise bu maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmektedir. % 15'lik kısmı ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

3.3. On Birinci Sınıf Mesleki Arapça Kitabı İle İlgili On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri

Bu bölüm, on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabı için 40 on birinci sınıf öğrencilerine uygulanan 20 maddelik anketten elde edilen bulguları içermektedir. Anket kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam beş bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerin bu altı bölüme verdikleri cevapların bulgular sayısal olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	11	27,5	10	25	9	17,5	6	15	4	10
2	12	30	13	32,5	7	17,5	5	12,5	3	7,5

Tablo13. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının taslak ve planıyla ilgili görüşleri

Madde 1: Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i kitabın taslağı ve planı ile ilgili olumlu görüş bildirirken % 25'i ise olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 2: Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 62,5'i ders kitabının görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlediği ile ilgili olumlu görüş bildirirken % 20'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 17,5'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
3	10	25	11	27,5	7	17,5	6	15	6	15
4	15	37,5	17	42,5	5	12,5	2	5	1	2,5
5	20	50	15	37,5	5	12,5	0	0	0	0
6	11	27,5	12	30	10	25	6	15	1	2,5
7	8	20	9	22,5	10	25	7	17,5	6	15
8	3	7,5	4	10	6	15	15	37,5	12	30

Tablo 14. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça kitabındaki aktiviteler ile ilgili görüşleri

Madde 3: Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmamı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i kitaptaki aktivitelerin iletişim için yeterli olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 30'u ise olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 17,5'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 4: Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 80'i kitaptaki aktivitelerin tek, eşli ve grup olarak çalışıldığına dair olumlu görüş bildirirken öğrencilerin sadece % 7,5'lik kısmı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 12,5'i herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 5: Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 87,5'i kitapta kullanılan resimlerin ve fotoğrafların yeni kelimeleri öğrenmede kolaylık sağladığına dair tamamen katılıyorum şeklinde cevap verirken % 37,5'i ise katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Buna karşın öğrencilerin % 5'lik bölümü de herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 6: Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i dinleme parçalarının telaffuza yardımcı olduğunu ifade ederken % 17,5'i bu konuda olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrenciden % 25'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 7: Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitaptaki aktivitelerin özgün ve bağımsız cevaplar vermesine yardımcı olduğunu düşünürken % 37,5'i bu yönde olumsuz görüş belirtmiştir. % 25'i bu konuda herhangi bir yorumda bulunmamıştır.

Madde 8: Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.

Bu madde de öğrencilerin % 17,5'i dilbilgisi kurallarının şarkı ve oyun yoluyla öğretildiğine ilişkin olumlu görüş bildirirken % 67,5 gibi büyük bir çoğunluk bu konuda olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 15'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

9	11	27,5	12	30	7	17,5	5	12,5	5	12,5
10	11	27,5	10	25	8	20	6	15	5	12,5

Tablo 15. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri

Madde 9: Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i kitapta dört dil becerisinin dengeli olarak sunulduğunu belirtirken % 30'luk bölüm bu görüşe katılmamaktadır. % 12,5'lik kısım ise bu konuda herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 10: Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin %27,5'i ders kitabının Arapça telaffuzuna yardımcı olmadığını düşünmektedir. % 52,5'lik kısmı ise bu konuda olumlu görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 20'si ise konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Emin Değilim	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
-----------------	---------------------	-------------	--------------	--------------	------------------

	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
11	20	50	16	40	2	5	1	2,5	1	2,5
12	9	22,5	10	25	8	20	8	20	6	15
13	7	17,5	9	22,5	12	30	8	20	4	10
14	11	27,5	12	30	7	17,5	5	12,5	5	12,5

Tablo 16. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dili ile ilgili görüşleri

Madde 11: Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 90 gibi büyük bir çoğunluğu ders kitabının gerçek hayatta kullanılan dili yansıtmasına katıldığını belirtmiştir. % 5'lik bölümü ise emin olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin % 5'i ise konuyla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 12: Ders kitabında benim Arapça seviyeme uygun bir dil kullanılıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i kitabın kendi seviyelerini uygun olduğunu düşünüyor. % 35'i ise bununla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 20'si ise bu maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 13: Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 40'ı kitaptaki dilbilgisi konularının öğretim sırasına uygun olarak verildiğini düşünüyor. Buna karşın öğrencilerin % 30'u emin olmadığını belirtirken % 30'luk kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 14: Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.

Bu madde de kitaptaki dilbilgisi konularının kısa ve basit örneklerle sunulduğu ile ilgili olarak öğrencilerin % 57,5'i olumlu görüş bildirirken % 25'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
15	10	25	13	32,5	8	20	5	12,5	4	10
16	20	50	15	37,5	3	7,5	1	2,5	1	2,5
17	8	20	9	22,5	8	20	8	20	7	17,5
18	9	22,5	8	20	10	25	9	22,5	4	10

Tablo 17. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri

Madde 15: Ders kitabının konusu ve içeriği Arapça öğrenen birisi olarak ihtiyaçlarıma uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i kitabının içeriğinin kendilerine uygun olduğunu düşünürken % 20'i bu görüşte olmadığını belirtmiştir. % 22,5'i ise bu konudan emin olmadığını belirtmiştir.

Madde 16: Ders kitaplarının konuları genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.

Bu madde de öğrencilerin % 87,5'i ders kitabı konularının gerçek yaşamla ilişkili olduğuna tamamen katılırken % 7,5'i maddeyle ilgili olumlu ya da olumsuz yorum yapmazken % 5'i olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 17: Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.

Bu madde de öğrencilerin sadece % 42,5'i materyallerin içeriğinin ilginç ve teşvik edici olduğunu belirtirken % 37,5'i ise buna katılmadığını belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 20'si olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 18: Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.

Bu madde de öğrencilerin % 42,5'i kitaptaki konuların yeterince çeşitli olduğunu ifade etmişlerdir. % 32,5'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin % 25'i ise olumlu ya da olumsuz bir görüş belirtmemişlerdir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
19	9	22,5	11	27,5	7	17,5	8	20	7	17,5
20	10	25	14	35	9	22,5	5	12,5	4	10

Tablo 18. On birinci sınıf öğrencilerinin on birinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri

Madde 19: Ders kitabı beni ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.

Bu madde de öğrencilerin % 50'si ders kitabının kendilerinin ileride de Arapça çalışmaya teşvik ettiğini düşünürken % 37,5'i maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 17,5'i ise maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 20: Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederdim.

Bu madde de öğrencilerin % 60'ı seçme şansı olsa bu kitabı tercih edeceğini belirtiyor. Buna karşın öğrencilerin % 22,5'i ise bu maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmektedir. % 22,5'lik kısmı ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

3.4. On İkinci Sınıf Mesleki Arapça Ders Kitabı İle İlgili On İkinci Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri

Bu bölüm, on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabı için 40 on ikinci sınıf öğrencilerine uygulanan 20 maddelik anketten elde edilen bulguları içermektedir. Anket kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam beş bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerin bu altı bölüme verdikleri cevapların bulgular sayısal olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	8	20	11	27,5	10	25	6	15	5	12,5
2	14	35	15	37,5	8	20	2	5	1	2,5

Tablo 19. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça kitabının taslak ve planı ile ilgili görüşleri

Madde 1: Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 47,5'i kitabın taslağı ve planı ile ilgili olumlu görüş bildirirken % 27,5'i ise olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 25'i ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 2: Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 72,5'i ders kitabının görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlediği ile ilgili olumlu görüş bildirirken % 7,5'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 20'si ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
3	12	30	13	32,5	8	20	4	10	3	7,5
4	14	35	16	40	5	12,5	3	7,5	2	5
5	15	37,5	16	40	4	10	3	7,5	2	5
6	12	30	12	30	9	22,5	4	10	3	7,5
7	10	25	12	30	8	20	6	15	4	10
8	4	10	5	12,5	5	12,5	14	35	12	30

Tablo 20. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Meslek Arapça kitabının aktiviteleri ile ilgili görüşleri

Madde 3: Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmanı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 62,5'i kitaptaki aktivitelerin iletişim için yeterli olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 17,5'i ise olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 20'si ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 4: Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 75'i kitaptaki aktivitelerin tek, eşli ve grup olarak çalışıldığına dair olumlu görüş bildirirken öğrencilerin sadece % 12,5'lik kısmı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 5: Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 77,5'i kitapta kullanılan resimlerin ve fotoğrafların yeni kelimeleri öğrenmede kolaylık sağladığına dair olumlu görüş bildirirken % 12,5 olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin % 10'luk bölümü de herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 6: Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmemi sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 60'ı dinleme parçalarının telaffuza yardımcı olduğunu ifade ederken % 17,5'i bu konuda olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrenciden % 22,5'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 7: Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermeme sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 55'i kitaptaki aktivitelerin özgün ve bağımsız cevaplar vermesine yardımcı olduğunu düşünürken % 35'i bu yönde olumsuz görüş belirtmiştir. % 20'si bu konuda herhangi bir yorumda bulunmamıştır.

Madde 8: Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.

Bu madde de öğrencilerin % 22,5'i dilbilgisi kurallarının şarkı ve oyun yoluyla öğretildiğine ilişkin olumlu görüş bildirirken % 65 gibi büyük bir çoğunluk bu konuda olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 17,5'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

9	12	30	14	35	8	20	3	7,5	3	7,5
10	10	25	14	35	9	22,5	4	10	3	7,5

Tablo 21. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Meslek Arapça ders kitabındaki beceriler ile ilgili görüşleri

Madde 9: Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.

Bu madde de öğrencilerin % 65'i kitapta dört dil becerisinin dengeli olarak sunulduğunu belirtirken % 20'lik bölüm bu görüşe katılmamaktadır. % 15'lik kısım ise bu konuda herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 10: Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmamızı sağlıyor.

Bu madde de öğrencilerin %17,5'i ders kitabının Arapça telaffuzuna yardımcı olmadığını düşünmektedir. % 60'lık kısmı ise bu konuda olumlu görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 22,5'i ise konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
11	16	40	19	47,5	2	5	2	5	1	2,5
12	10	25	11	27,5	7	17,5	6	15	6	15
13	8	20	10	25	15	37,5	4	10	3	7,5
14	12	30	14	35	6	15	6	15	2	5

Tablo 22. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça kitabının dili ile ilgili görüşleri

Madde 11: Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 87,5 gibi büyük bir çoğunluğu ders kitabının gerçek hayatta kullanılan dili yansıtmasına katıldığını belirtmiştir. % 5'lik bölümü ise emin olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin % 7,5'i ise konuyla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 12: Ders kitabında benim Arapça seviyeme uygun bir dil kullanılıyor.

Bu madde de öğrencilerin % 52,5'i kitabın kendi seviyelerini uygun olduğunu düşünüyor. % 30'u ise bununla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. 40 öğrencinin % 17,5'i ise bu maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 13: Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.

Bu madde de öğrencilerin % 45'i kitaptaki dilbilgisi konularının öğretim sırasına uygun olarak verildiğini düşünüyor. Buna karşın öğrencilerin % 37,5'i emin olmadığını belirtirken % 17,5'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 14: Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.

Bu madde de kitaptaki dilbilgisi konularının kısa ve basit örneklerle sunulduğu ile ilgili olarak öğrencilerin % 65'i olumlu görüş bildirirken % 20'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 15'i maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
15	11	27,5	13	32,5	6	15	5	12,5	5	12,5
16	15	37,5	18	45	4	10	2	5	1	2,5
17	8	20	10	25	7	17,5	9	22,5	6	15
18	7	17,5	8	20	9	22,5	9	22,5	8	20

Tablo 23. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının konu ve içeriği ile ilgili görüşleri

Madde 15: Ders kitabının konusu ve içeriği Arapça öğrenen birisi olarak ihtiyaçlarıma uygundur.

Bu madde de öğrencilerin % 60'ı kitabının içeriğinin kendilerine uygun olduğunu düşünürken % 25'i bu görüşte olmadığını belirtmiştir. % 15'i ise bu konudan emin olmadığını belirtmiştir.

Madde 16: Ders kitaplarının konuları genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.

Bu madde de öğrencilerin % 82,5'i ders kitabı konularının gerçek yaşamla ilişkili olduğuna tamamen katılırken % 10'u maddeyle ilgili olumlu ya da olumsuz yorum yapmazken % 7,5'i olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 17: Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.

Bu madde de öğrencilerin sadece % 45'i materyallerin içeriğinin ilginç ve teşvik edici olduğunu belirtirken % 37,5'i ise buna katılmadığını belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 17,5'i olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 18: Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.

Bu madde de öğrencilerin % 37,5'i kitaptaki konuların yeterince çeşitli olduğunu ifade etmişlerdir. % 42,5'lik kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin % 22,5'i ise olumlu ya da olumsuz bir görüş belirtmemişlerdir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
19	11	27,5	12	30	8	20	6	15	3	7,5
20	11	27,5	13	32,5	8	20	5	12,5	3	7,5

Tablo 24. On ikinci sınıf öğrencilerinin on ikinci sınıf Mesleki Arapça ders kitabının genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri

Madde 19: Ders kitabı beni ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.

Bu madde de öğrencilerin % 57,5'i ders kitabının kendilerinin ileride de Arapça çalışmaya teşvik ettiğini düşünürken % 22,5'i maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 20'si ise maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 20: Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederdim.

Bu madde de öğrencilerin % 60'ı seçme şansı olsa bu kitabı tercih edeceğini belirtiyor. Buna karşın öğrencilerin % 20'si ise bu maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmektedir. % 20'lik kısmı ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

3.5. İmam Hatip Liseleri Öğrencilerinin Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisiyle İlgili Genel Değerlendirmesi

Bölümler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Emin Değilim	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
Taslak ve Plan	25 %	27 %	20 %	15 %	13 %
Aktiviteler	28 %	28 %	16 %	15 %	13 %
Kitaptaki Dil	30 %	28 %	19 %	13 %	10 %
Konu ve İçerik	28 %	28 %	17 %	15 %	12 %
Genel Değerlendirme	24 %	27 %	18 %	19 %	12 %

Tablo 25. İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili genel değerlendirmesi

Öğrenci anketlerinden elde edilen verilere göre, öğrenciler ankette verilen maddelerle ilgili olarak hem olumlu hem olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler ise bazı maddelerle ilgili olarak olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. Bu çerçevede öğrencilerin büyük çoğunluğu kitabın taslağı ve planı ile ilgili olarak olumlu yönde görüş belirtmişlerdir. Bu da öğrenci anketlerine göre kitap ders kitabı serisi plan ve görsellik açısından oldukça başarılıdır.

Öğrenciler kitaptaki okuma, yazma, konuşma ve dinleme aktivitelerini oldukça yararlı bulmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin büyük çoğunluğu öğrencilerin kitaptaki aktivitelerin dört becerisini dengeli olarak sunduğunu ve kitaptaki görsellerin kelime öğrenimine büyük katkısı olduğunu belirtmektedirler. Bununla birlikte öğrencilerin büyük çoğunluğu kitaptaki dilbilgisi konularının basit ve anlaşılır şekilde anlatıldığını belirtirken ders kitabının telaffuzu doğal şekliyle çalışmayı sağladığını düşünüyorlar.

Öğrencilerin büyük bir bölümü ders kitabının konularının ve içeriğinin kendilerine uygun olduğunu düşünürken, yine büyük bir kısmı da ders kitabındaki konuların yeterince çeşitli olmadığını daha çok dini içerikli bir kitap olduğunu belirtmektedirler. Öğrenciler genel değerlendirme bölümünde ise % 51’lik oranla kitap serisinin kendilerini ilerde de Arapça çalışmaya teşvik edeceğini ve bu seçme şansları olsa yine bu kitap serisini tercih edeceklerini belirtiyorlar. Ancak özellikle dokuzuncu sınıf öğrencileri ders kitabı ile olarak kitabın çevirisini verilmemesi ve diyalogların ve metinlerin harekesiz olması sebebiyle olumsuz yönde görüş belirtmişlerdir.

3.6. Arapça Öğretmenlerinin Mesleki Ders Arapça Kitabı Serisiyle İlgili Görüşleri

Bu bölüm, Mesleki Arapça ders kitabı için 50 Arapça öğretmenine uygulanan 25 maddelik anketten elde edilen bulguları içermektedir. Anket kitabın taslağı ve planı, kitaptaki aktiviteler, beceriler, kitaptaki dil, ders kitabının konu ve içeriği ve genel değerlendirme olmak üzere toplam beş bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerin bu altı bölüme verdikleri cevapların bulgular sayısal olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	10	20	12	24	10	20	10	20	8	16
2	15	30	16	32	8	16	7	14	4	8
3	6	12	7	14	8	16	20	40	8	16
4	9	18	11	22	8	16	14	28	8	16

Tablo 26. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin taslak ve planı ile ilgili görüşleri

Madde 1: Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.

Bu madde de öğretmenlerin % 44'ü kitabın taslağı ve planı ile ilgili olumsuz görüş bildirirken % 36'sı ise olumlu görüş belirtmiştir. Buna karşın 50 öğretmenden % 20'si ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 2: Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu madde de öğretmenlerin % 62'si olumlu görüş bildirirken % 22'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 16'sı ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 3: Ders Kitabının kelime listesi ve terimler sözlüğünü yeterli buluyorum.

Bu madde de öğretmenlerin % 28'i olumlu görüş bildirirken % 56'sı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 16'sı ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 4: Materyalin amaçlarının öğretmen ve öğrenci için anlaşılır ve kolay olduğunu düşünüyorum.

Bu madde de öğretmenlerin % 40'ı olumlu görüş bildirirken % 44'ü olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerden % 16'sı ise olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
5	10	20	12	24	8	16	13	26	7	14
6	7	14	10	20	9	18	13	26	11	22
7	18	36	22	44	5	10	5	10	5	10
8	20	40	22	44	4	8	2	4	2	4
9	11	22	13	26	10	20	10	20	6	12
10	10	20	13	26	7	14	11	22	7	14
11	6	12	8	16	11	22	13	26	12	24
12	10	20	11	22	9	18	11	22	9	18
13	13	26	15	30	5	10	9	18	8	16

Tablo 26. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabının aktiviteleri ile ilgili görüşleri

Madde 5: Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmayı sağlıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 44'ü kitaptaki aktivitelerin iletişim için yeterli olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 40'u ise olumsuz görüş belirtmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin % 16'i ise herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 6: Kitapta verilen oyunlar Arapça dersine olan ilgiyi artırıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 34'ü kitapta verilen oyunların Arapça dersine olan ilgiyi artırdığına dair olumlu görüş bildirirken öğretmenlerin % 48'lik kısmı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 18'i herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 7: Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmayı destekliyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 60'ı kitaptaki aktivitelerin tek, eşli ve grup olarak çalışıldığına dair olumlu görüş bildirirken öğretmenlerin % 20'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 10'u herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 8: Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmeyi sağlıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 84'ü kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmeyi sağladığı ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken öğretmenlerin % 8'i olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 8'i olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 9: Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmeyi sağlıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 48'i kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmeyi sağladığı ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 32'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 20'si konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 10: Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermeyi sağlıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 46'sı kitaptaki aktivitelerin yaratıcı, özgün ve bağımsız cevaplar vermeyi sağladığı ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 36'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 14'ü konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 11: Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 28'i kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler, şarkı, öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretildiği ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 50'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 22'si konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

12	10	20	11	22	9	18	11	22	9	18
13	13	26	15	30	5	10	9	18	8	16

Tablo 27. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisindeki dil becerileri ile ilgili görüşleri

Madde 12: Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 42'si kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunulduğu ile ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 40'ı olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 18'i konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Madde 13: Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmayı sağlıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 56'sı kitaptaki ders kitabının Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmayı sağladığıyla ilgili olarak olumlu görüş bildirirken % 34'ü olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğretmenlerin % 10'u konuyla ilgili herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
14	20	40	22	44	5	10	2	4	1	2
15	10	20	14	28	6	12	12	24	8	16
16	9	18	10	20	9	18	12	24	10	20
17	8	16	12	24	5	10	16	32	9	18

Tablo 28. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin kitaptaki dil ile ilgili görüşleri

Madde 14: Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 84'ü ders kitabının gerçek hayatta kullanılan dili yansıttığını belirtirken % 12'lik bölümü ise emin olmadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin % 6'sı ise konuyla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 15: Ders kitabında öğrencinin Arapça seviyesine uygun bir dil kullanılıyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 48'i kitabın öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu düşünürken % 40'ı ise bununla ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. 50 öğretmenin % 12'si ise bu maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 16: Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.

Bu madde de öğretmenlerin % 38'i kitaptaki dilbilgisi konularının öğretim sırasına uygun olarak verildiğini düşünüyor. Buna karşın öğretmenlerin % 18'i emin olmadığını belirtirken %44'lük kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 17: Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.

Bu madde de kitaptaki dilbilgisi konularının kısa ve basit örneklerle sunulduğu ile ilgili olarak öğretmenlerin % 40'ı olumlu görüş bildirirken % 50'si olumsuz görüş belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin % 10'u maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
18	10	20	13	26	6	12	13	26	8	16
19	12	24	20	40	5	10	7	14	6	12
20	7	14	10	20	8	16	15	30	10	20
21	11	22	13	26	8	16	10	20	8	16

Tablo 29. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin konu ve içeriği ile ilgili görüşleri

Madde 18: Ders kitabının konuları ve içeriği Arapça öğrenen birisinin ihtiyaçlarına uygundur.

Bu madde de öğretmenlerin % 46'sı kitabın içeriğinin öğrencinin ihtiyaçlarına uygun olduğunu düşünürken % 42'si bu görüşte olmadığını belirtmiştir. % 12'lik bir kısım bu konudan emin olmadığını belirtmiştir.

Madde 19: Ders kitaplarının konuları ve içeriği genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.

Bu madde de öğretmenlerin % 64'ü ders kitabı konularının gerçek yaşamla ilişkili olduğu ile ilgili olarak olumlu görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin % 26'sı maddeyle ilgili olumlu ya da olumsuz yorum yapmazken % 10'u olumsuz görüş belirtmiştir.

Madde 20: Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.

Bu madde de öğretmenlerin % 34'ü materyallerin içeriğinin ilginç ve teşvik edici olduğunu belirtirken % 50'si maddeyle ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin % 16'sı ise emin olmadıklarını belirtmiştir.

Madde 21: Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.

Bu madde de öğretmenlerin % 48'i kitaptaki konuların yeterince çeşitli olduğunu ifade ederken % 36'lık kısmı da maddeyle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin % 16'sı ise olumlu ya da olumsuz bir görüş belirtmemişlerdir.

Anket Maddeleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
22	10	20	12	24	8	16	12	24	8	16
23	14	28	18	36	7	14	6	12	5	10
24	13	26	15	30	8	16	9	18	5	10
25	12	24	14	28	6	12	12	24	6	12

Tablo 30. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisinin genel değerlendirmesi ile ilgili görüşleri

Madde 22: Ders kitabı öğrenciyi ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.

Bu madde de öğretmenlerin % 44'ü ders kitabının öğrenciyi ileride de Arapça çalışmaya teşvik ettiğini düşünürken % 40'ı maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 16'sı maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 23: Öğretmen kitabını ders kitabının en yararlı şekilde kullanılacağına dair yol gösterir nitelikte buluyorum.

Bu madde de öğretmenlerin % 64'ü öğretmen kitabını ders kitabının en yararlı şekilde kullanılacağına dair yol gösterir nitelikte bulunduğunu düşünürken % 22'si maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğretmenlerin % 14'ü maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 24: Kitap eski konulara yeni ünitelerde de vurgu yaparak sarmal bir şekilde ilerlemektedir.

Bu madde de öğretmenlerin % 56'sı ders kitabının eski konulara yeni ünitelerde de vurgu yaparak sarmal bir şekilde ilerlediğini düşünürken % 28'i maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğretmenlerin % 16'sı maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

Madde 25: Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederdim.

Bu madde de öğretmenlerin % 52'si seçme şansı olsa yine bu kitabı tercih edeceğini belirtirken % 36'sı maddeyle ilgili olumsuz düşünmektedir. Öğrencilerin % 12'si maddeyle ilgili herhangi bir yorum yapmamıştır.

3.7. Arapça Öğretmenleriyle Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Olarak Yapılan Görüşmeler

İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça ders kitabı serisinin olumlu ve olumsuz yanları ile ilgili olarak 10 Arapça öğretmeniyle görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerden, ders kitabı serisi ile ilgili olarak elde edilen veriler aşağıdaki gibidir:

Arapça öğretmenleriyle yapılan görüşmelere göre ders kitabı serisinin kitabın olumlu yanları:

- 9 ve 10. Sınıf kitaplarındaki metinler, konu anlatımları ve kelimeler ve alıştırmalar ortalama seviyeye çok uygun. Derslerde sıkılmadan ve verimli olarak kitaplardan faydalandım.
- Konular en genel hatlarıyla veriliyor, öğrencinin dikkatini çekecek güncel diyaloglar ve metinler mevcut, dilbilgisinde de öğrencinin 4 yıl

boyunca uğraştığı ve zorlandığı fiil çekimlerinin kademe kademe verilmiş olması ezbercilikten uzaklaştırmış.

- Altyapısı olan öğrenciler için özellikle kelime ve kavramlar yönüyle içeriği doyurucudur.
- Kitaplar alıştırma ve etkinlikler açısından zengin içeriğe sahiptir.
- Metin içerikleri İmam-Hatip müfredatını desteklemektedir.
- Çalışma kitabının olması çok büyük fayda sağlamaktadır.
- Kitapların grafik düzeni alışırmalardaki tablo çizelgeleri gayet iyi bir şekilde hazırlamıştır.
- Görsel açıdan zengin olması öğrenciler için çok yararlıdır.
- 9, 11 ve 12. sınıf kitapları çok iyi bir şekilde hazırlanmıştır.

Arapça öğretmenleriyle yapılan görüşmelere göre ders kitabı serisinin kitabın olumsuz yanları:

- 11 ve 12. Sınıf kitaplarındaki metinler çok yoğundur. Alışırmalardaki dilbilgisi konularının ağırlığına yoğun kelimeler de eklenince öğrenciler anlamak ve öğrenmekte sıkıntı yaşıyor.
- Elime görsel materyal hiç geçmiyor.
- Konularla ilgili çoktan seçmeli testlerimiz hiç yok fotokopiyle çoğaltıp öğrenciye sürekli dağıtmamız lazım çalışma kitapları var ama ders kitabıyla aynı özellikte olduğu için öğrenciyi sıkabiliyor
- Zaman zaman kitaplar, müzik resim animasyon v.b. içerikli materyallere ihtiyaç var dil öğreniminde bunların zorunluluğunu biliyoruz.
- Arapça temel düzeyinin üzerinde içeriğe sahip olmasıdır.
- Günümüz öğrenme tekniklerine uygun görsellikten uzak olmasıdır.
- Arapçanın pratik kullanımına yönelik içeriğin olmamasıdır.
- Kitap dizgi ve görselinin yorucu ve bıktırıcı olmasıdır.
- Müfredat gereği 9-10 sınıflarda dilbilgisi konularının örtülü öğrenme yoluyla öğretilmesidir.
- İnteraktif materyalin olmamasıdır.
- Hâlihazırda okutulan kitapların Mesleki Arapça adı altında fazlasıyla dini içerikle dolu olduğunu düşünüyorum. Zira İmam Hatip Liseleri'nde zaten

mesleki bilgilerin yüklü bir şekilde verildiği dersler var. Kitapların dini içerikten arındırılması ve modern ve günümüz dil gereksinimlerini kazandıracak bir içerikle donatılması taraftarıyım.

- 9.sınıflarda muzari fiil yapılarının mazi fiillerden önce verilmesi her ne kadar bilimsel bir temele dayansa da yaygın tarz ve metot gereği mazi yapının önce verilmesi daha uygundur diye düşünüyorum. Öğrencilerim muzari yapıyı verdikten sonra mazi yapıyı öğrenmekte epey güçlük çekti.
- Kitaplar alıştırılmalardaki kelime sıklığından ve darlığından maalesef kurtulamamıştır.
- *سريعة* ifadesinde *سريعة* hep *السيارة* kelimesine haber yapılmış oysa *فاخرة، حادثة* gibi gündelik kullanımların verilmesi öğrencilerin kelime becerilerinin zenginleşmesi açısından yerinde olur diye düşünüyorum.
- Kitaplarda verilen metinlerin Arap ülkelerindeki ders kitaplarından ya da yayınlarından verilmesi daha uygun olacağı kanısındayım.
- Kitaplardaki parçalar çok fazla Türkçe kokuyor.
- Ayrıca 9.sınıftaki kitaplara mutlaka hareke konmalıdır. Çünkü öğrenci hareke olmadan çok zor okuyor. Hareke öğrencinin Arapçaya karşı olan önyargı ve ürkekliğini kıracaktır düşüncesindeyim.
- Seçilen resimlerin ve baskı kalitesinin de gözden geçirilmesi iyi olur. Zira kitaplar dağıtımının hemen akabinde çok kolay bir şekilde dağıldı.
- Temeli olmayan bir öğrenci için kitap çok ağırdır.
- Kur'anı Kerim bilmeyen öğrenciler için harekenin olmaması büyük eksikliktir.
- Metinler yoğun ve uzun. Gramer yönünden kopukluk olmasıdır. Örneğin muzari fiilin mazi fiilden önce verilmesidir.
- Onuncu sınıf kitaplarında dilbilgisi konuları yoğun bir şekilde ele alındığından öğrenci anlamakta zorluk çekiyor.
- Onuncu sınıf kitabında yoğun dilbilgisi konularının olmasından dolayı öğrenciler zorlanmaktadır.

3.8. Arapça Öğretmenlerinin Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Genel değerlendirmesi

İkinci araştırma ise İmam Hatip Lisesi Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili görüşlerini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda Arapça öğretmenlerine 25 maddeden oluşan ve bir anket uygulanmış aynı zamanda 10 Arapça öğretmeni ile ders kitabı serisi ile ilgili olarak mülakat yapılmıştır. Öğretmenlerin Mesleki Arapça ders kitabı serisi ile ilgili görüşleri öğrencilere göre daha olumsuz ancak olumlu yöndedir.

Bölümler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Emin Değilim	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
Taslak ve Plan	20 %	23 %	17 %	26 %	14 %
Aktiviteler	18 %	26 %	16 %	23 %	17 %
Dil	24 %	28 %	13 %	21 %	14 %
Konu ve İçerik	20	28 %	14 %	23 %	15 %
Genel Değerlendirme	12 %	30 %	15 %	25 %	18 %

Tablo 32. Arapça öğretmenlerinin Mesleki Arapça ders kitabı ile ilgili genel değerlendirmesi

İmam Hatip Lisesi Arapça öğretmenlerine uygulanan anket sonuçlarından ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenler göre genel anlamda ders kitabı serisinin öğrencinin ihtiyaçlarına cevap verdiğini düşünmektedirler. Ancak öğretmenlerin bir kısmı dokuzuncu sınıf kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtirken bir grup öğretmende dokuzuncu sınıf ders kitaplarındaki metinlerde hareke kullanılmadığı için öğrencilerin okumada zorlandığı ile ilgili bir eksiliği dile getirmişlerdir.

Bununla birlikte öğretmenler onuncu sınıf kitaplarının yoğun bir dilbilgisi içerdiği bu da öğrencinin anlamasını zorlaştırdığını dile getirmektedirler. Buna ilaveten öğretmenler on birinci ve on ikinci sınıf ders kitaplarının öğrencisinin seviyesine göre ağır olduğunu ve öğrenciye yoğun kelime ve dilbilgisi yüklemesi yapıldığından öğrencilerin kavramada zorlandığını belirtmektedirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Bu çalışma çerçevesinde 160 İmam Hatip Lisesi öğrencisine ve 50 Arapça öğretmenine anket uygulanmıştır. Aynı zamanda daha fazla veri elde etmek amacıyla 10 Arapça öğretmeniyle mülakat yapılmıştır. Elde edilen veriler ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Dokuzuncu sınıf ders kitabının seviyesi, kitabın tamamen Arapça olması ve metinlerin harekeli olmaması nedeniyle öğrencilerin seviyesine yüksektir.
- Onuncu sınıf ders kitabında dilbilgisi konularının çok yoğun olması sebebiyle öğretmenler anlatmakta öğrenciler de anlamakta zorlanmaktadırlar.
- On birinci ve on ikinci sınıf kitaplarında metinlerinde kelimelerin çok yoğun olması ve metinlerin seviyelerinin öğrencilerin seviyelerine göre yüksek olması nedeniyle öğrenciler metinleri anlamakta zorlanmaktadırlar.
- Ders kitabı serisinde dini metinler ağırlık verilmiş ve konu çeşitliliğinden yoksun kalmıştır. Bu nedenle ders kitabı serisindeki konular yeterince teşvik edici değildir.
- Ders kitabı serisinin seviyesi alt yapısı olmayan bir öğrenci için oldukça yüksektir.
- Doğu illeriyle batı illeri karşılaştırıldığında doğu illerinde İmam Hatip Liselerindeki öğrenciler kitaba adapte olmakta ve Arapça öğrenmekte zorlanmaktadırlar.
- Ders kitabı ve çalışma kitabının yanında görsel materyallerin olması öğrencilerin Arapçaya olan ilgisini artıracaktır.
- Kitapların tablo ve grafiklerinin yanında görsel açıdan da zengin olması öğrencilerin konuları kavramaları için büyük fayda sağlamaktadır.
- Ders kitabı serisinde dört dil becerisine yer verilmesi öğrenciler için büyük fayda sağlamaktadır.

- Özellikle dokuzuncu sınıf ders kitabındaki alıştırmalarda aynı kelimelerin kullanılması yerine aynı düzeyde farklı kelimelerin kullanılması öğrenciler için teşvik edici olacak ve yeni ibareler öğrenmelerini sağlayacaktır.

4.2. Öneriler

Bu çalışma İmam Hatip Liseleri Arapça öğretmenleri ve öğrencilerinin İmam Hatip Lisesi Meslek Arapça Ders Kitabı Serisi ile ilgili görüşlerini ortaya koymuştur. Bu çalışmanın sonuçlarına göre İmam Hatip Liseleri Mesleki Arapça Ders Kitabı Serileriyle ilgili ilerideki çalışmalar için aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Öğrencilerin Arapçaya daha kolay adapte olması ve Arapçaya olan önyargısını kırması amacıyla dokuzuncu sınıf Mesleki Arapça ders kitabının dilbilgisi konuları ana dilde anlatılmalı, kitaptaki metinlerin çevirileri verilmeli ve kitaptaki hareke kullanılmalıdır.
- Ders kitabı serisindeki dilbilgisi konularının dengeli bir şekilde dağıtılmalıdır.
- Ders kitabı serisindeki metinler ve diyaloglar öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
- Ders kitabı serisini dini metinlerin yoğunluğundan arındırmak için ders kitabı serisinin adı İmam Hatip Liseleri İçin Mesleki Arapça yerine İmam Hatip Liseleri İçin Arapça olmalı ve bu şekilde ders kitabı serisinde konu çeşitliliği sağlanmalıdır.
- Doğu illerinde İmam Hatip Liselerindeki öğrencilerin ders kitabına daha kolay adapte olması ve Arapça öğrenmelerini kolaylaştırmak amacıyla ders kitabına ek olarak materyaller hazırlanmalıdır.
- Ders kitabı serisini teşvik edici hale getirmek amacıyla görsel materyaller hazırlanmalıdır.
- Ders kitabı serisindeki alıştırmalarda aynı kelimeleri kullanmak yerine aynı seviyede farklı kelimeler kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açık, K. (1997). *Tanzimattan Cumhuriyet'e Arapça öğretimi (Kaynaklar ve yöntemler)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksan, D. (2009). *Her yönüyle dil*. (5. Basım). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Al-Huli, M. (1986). *Esalib tedrisul luğal arabiyye*. (3. Basım). Riyad
- Aydın, M. Z. (2009). Arapçayı nasıl öğretilim? <http://www.mehmetzekiaydin.com/> adresinden 09 Eylül 2013'de alınmıştır.
- Cangir, M. (2002). *İmam hatip liselerinde Arapça öğreniminde karşılaşılan sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Charalambous, A. C. (2011). The use of course book in EFL: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED524247.pdf> adresinden 12 Temmuz 2013'te alınmıştır.
- Cunningworths, A. (1995). *Choosing your coursebook*. (1. Basım). United Kingdom: Macmillian Education.
- Demircan, Ö. (1988). *Dünden bugüne Türkiye'de yabancı dil*. (1. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi*. (7. Baskı). İstanbul: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Doğan, C. (2009). *Arapça öğretim metot ve teknikleri*. (2. Baskı). İstanbul: Cantaş Yayınları.
- Ekmekçi, F. Ö. (2012). Educational research: <http://ekmekci.com/wp-content/uploads/2012/07/11EDUCATION.pdf> adresinden 22 Eylül 2013'te alınmıştır.
- Ertürk, H. (2012). *An EFL coursebook evaluation: unique 6, teachers' and students' perspectives*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Ertürk, N. (2004). *Türkiye’de Arapça öğretimi açısından imam hatip liseleri yeni programa uygun Arapça adlı ders kitabı serisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hanusova, S. (2012). Coursebook evaluation: <http://svp.muni.cz/ukazat.php?docId=355> adresinden 20 Eylül 2013’te alınmıştır.
- Jalali, M. (2011). Evaluation of an EFL English Coursebook. *The Iranian EFL Journal* 7(5), 71-88.
- Karataş, Y. (2001). *Türkiye’de Arapça öğretimi açısından "Al-Arabiyyatu Li’l-Hayat" ders kitabının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kayapınar, U. (2009). Coursebook evaluation by english teachers. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 10 (1), 69-78.
- Küçükahmet L. (2011). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. (3. Basım) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Magdi, İ. (2004). *Türkiye’de Arapça öğretimi açısından "El kitabı’l Esasi" serisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). Milli Eğitim Bakanlığı ders kitapları ve araçları yönetmeliği. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27449_0.html adresinden 25 Eylül 2013’te alınmıştır.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *İmam Hatip Lisesi Dokuzuncu Sınıf Mesleki Arapça Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *İmam Hatip Lisesi Onuncu Sınıf Mesleki Arapça Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *İmam Hatip Lisesi On birinci Sınıf Mesleki Arapça Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *İmam Hatip Lisesi On ikinci Sınıf Mesleki Arapça Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Mesleki Arapça öğretim programı: <http://dogm.meb.gov.tr/> adresinden 20 Ağustos 2013’te alınmıştır.

- Özeş, D. (2012). *Textbook evaluation in foreign language teaching : spot on, grade 8 from students' and teachers' perspectives*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Polat, İ. (2003). *Türkiye'de Arapça öğretimi açısından imam hatip liseleri için Arapça adlı ders kitabı serisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Richards, J. C. and Renandya, W. A. (2002). *Methodology in language teaching*. (1. Basım) Cambridge: Cambridge University Press
- Soyupek, H. (2004). *İkinci Meşrutiyet'ten günümüze Türkiye'de Arapça öğretimi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Soysaldı, M. (2010). Türkiye'deki İlahiyat fakültelerinde Arapça öğretiminde karşılaşılan problemler ve çözüm yolları. *Ekev Akademi Dergisi* 14(45), 247-279.
- Sümengen, F. (2004). *El-'Arabiyyetu'l-Mu'asira" adlı eserinin Arapça öğretimi açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Suçin, M. H. (2012). Talim'ul Lugah Arabiyye: bil ems ve elyevm: http://www.bab.com/articles/full_article.cfm?id=8596 adresinden 10 Ağustos 2013'te alınmıştır.
- Ünsür, A. (2005). *Kuruluşundan günümüze İmam hatip liseleri*. (1. Basım) İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Ur, P. (1999). *A course in language teaching*. (1. Basım) United Kingdom: Cambridge University Press.
- White, A. (2010). Evaluation of coursebook based on criteria desinged by McDonough [http://www.birmingham.ac.uk/Documents/collegeartslaw/cels/essays/syllabusandmaterials/AWhite COURSEBOOK EVALUATION syllmat.pdf](http://www.birmingham.ac.uk/Documents/collegeartslaw/cels/essays/syllabusandmaterials/AWhite_COURSEBOOK_EVALUATION_syllmat.pdf) adresinden 10 Kasım 2013'te alınmıştır.
- Yiğit, H. (2006). *İmam Hatip Liselerinde meslek dersleri öğretimi nasıl olmalı?* (1. Basım) İstanbul: Dem Yayınları.
- Yıldız, M. (2012). Arapça, İngilizce kadar gerekli. <http://www.haberler.com/arapca-ingilizce-kadar-gerekli-3268500-haberi/> 11 Eylül 2013'te alınmıştır.
- Zeiger, S. (2012) What is the role of teachers in education? <http://work.chron.com/role-teachers-education-8807.html> adresinden 15 Ekim 2013'te alınmıştır

EKLER

Ek 1

İmam Hatip Liseleri Meslek Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Öğrenci Anketi

Sevgili Öğrenciler;

Aşağıdaki anket, şuan kullanmakta olduğunuz Mesleki Arapça ders kitabına yönelik düşüncelerinizi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyunuz ve cümle sonunda verilen “*Tamamen katılıyorum / katılıyorum / emin değilim / katılmıyorum / hiç katılmıyorum*” seçeneklerinden uygun olanını işaretleyiniz.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim

Abdullah İŞİDAN

Ders Kitabı Değerlendirme Formu					
A/ Kitabın Taslağı ve Planı	TAMAMEN KATILYORUM	KATILYORUM	EMİN DEĞİLİM	KATILMIYORUM	HİÇ KATILMIYORUM
1. Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.					
2. Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.					
B/ Kitaptaki Aktiviteler					
3. Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmamı sağlıyor.					
4. Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmamızı sağlıyor.					
5. Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmemi sağlıyor.					
6. Kitaptaki dinleme parçaları benim kelimeleri daha iyi telaffuz etmemi sağlıyor.					
7. Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermemi sağlıyor.					
8. Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler şarkı öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.					

C/ Beceriler	TAMAMEN KATILIYORUM	KATILIYORUM	EMİN DEĞİLİM	KATILMIYORUM	HIÇ KATILMIYORUM
9. Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.					
10. Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmamızı sağlıyor.					
D/Kitaptaki Dil					
11. Ders kitabında kullanılan dil gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.					
12. Ders kitabında benim Arapça seviyeme uygun bir dil kullanılıyor.					
13. Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.					
14. Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.					
E/Ders Kitabının Konu ve İçeriği					
15. Ders kitabının konuları ve içeriği Arapça öğrenen birisi olarak ihtiyaçlarıma uygundur.					
16.Ders kitaplarının konuları ve içeriği genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.					
17.Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.					
18.Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.					
F/Genel Değerlendirme					
19.Ders kitabı beni ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.					
20.Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederim.					

Ek 2

İmam Hatip Liseleri Mesleki Arapça Ders Kitabı Serisi İle İlgili Öğretmen Anketi

Değerli Öğretmenler;

Aşağıdaki anket, şuan kullanmakta olduğunuz Mesleki Arapça ders kitabına yönelik düşüncelerinizi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyunuz ve cümle sonunda verilen “*Tamamen katılıyorum / katılıyorum / emin değilim / katılmıyorum / hiç katılmıyorum*” seçeneklerinden uygun olanını işaretleyiniz.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim

Abdullah İŞİDAN

Ders Kitabı Değerlendirme Formu	TAMAMEN KATILYORUM	KATILYORUM	EMİN DEĞİLİM	KATILMIYORUM	HİÇ KATILMIYORUM
A/Kitabın Taslağı ve Planı					
1. Kitabın taslağı ve planı yeterince açık ve uygundur.					
2. Ders kitabı görsel açıdan etkili bir şekilde düzenlenmiştir.					
3. Ders kitabının kelime listesi ve terimler sözlüğünü yeterli buluyorum.					
4. Materyalin amaçlarının öğretmen ve öğrenci için kolay ve anlaşılır olduğunu düşünüyorum.					
B/ Kitaptaki Aktiviteler					
5. Kitaptaki aktiviteler Arapçada yeterli olarak iletişim kurmayı sağlıyor.					
6. Kitapta verilen oyunlar Arapça dersine olan ilgiyi artırıyor.					
7. Kitaptaki aktiviteler tek, eşli ve grup olarak çalışmayı destekliyor.					
8. Kitapta kullanılan resimler ve fotoğraflar yeni kelimeleri daha rahat öğrenmeyi sağlıyor.					
9. Kitaptaki dinleme parçaları kelimeleri daha iyi telaffuz etmeyi sağlıyor.					
10. Kitaptaki aktiviteler yaratıcı özgün ve bağımsız cevaplar vermeyi sağlıyor.					

11. Kitapta Arapça dilbilgisi kuralları ve kelimeler şarkı öykü anlatımı ve oyun yoluyla öğretiliyor.					
C/ Beceriler	TAMAMEN KATILIYORUM	KATILIYORUM	EMİN DEĞİLİM	KATILMIYORUM	HIÇ KATILMIYORUM
12. Kitaptaki materyaller dört dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) dengeli olarak sunuyor.					
13. Ders kitabı, Arapça telaffuzu doğal şekliyle çalışmayı sağlıyor.					
D/Kitaptaki Dil					
14. Ders kitabında kullanılan gerçek hayatta kullanılan Arapçayı yansıtıyor.					
15. Ders kitabında öğrencinin Arapça seviyesine uygun bir dil kullanılıyor.					
16. Kitaptaki dilbilgisi konularının ve kelimelerinin öğretim sırası uygun şekilde verilmiştir.					
17. Kitaptaki dilbilgisi konuları kısa ve basit örneklerle sunuluyor.					
E/Ders Kitabının Konu ve İçeriği					
18. Ders kitabının konuları ve içeriği Arapça öğrenen birisinin ihtiyaçlarına uygundur.					
19. Ders kitaplarının konuları ve içeriği genel olarak gerçek yaşamla ilişkilidir.					
20. Materyallerin konusu ve içeriği yeterince ilginç ve teşvik edicidir.					
21. Ders kitabının konularında ve içeriğinde yeterince çeşitlilik vardır.					
F/Genel Değerlendirme					
22. Ders kitabı öğrenciyi ileride de Arapça çalışmaya teşvik ediyor.					
23. Öğretmen kitabını ders kitabının en yararlı şekilde kullanılacağına dair yol gösterir nitelikte buluyorum.					
24. Kitap eski konulara yeni ünitelerde de vurgu yaparak sarmal bir şekilde ilerlemektedir.					
25. Seçme şansım olsa yine bu kitabı tercih ederim.					